Adda247
GET IT ON Google Play

Q.B. Series

A

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਦੀ ਸੀਲ ਨੂੰ ਉਨਾ ਚਿਰ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਹਾ ਨਾ ਜਾਵੇ।

DO NOT OPEN THE SEAL OF THE BOOKLET UNTIL YOU ARE TOLD TO DO SO.

Paper–II / ਪਰਚਾ–II

Maximum Marks : 150

Q. Booklet Code

20082501

Time Allowed : 2 Hours 30 Minutes (For differently Abled candidates extra 20 minutes shall be given for every one hour.)

ਸਮਾਂ : 2 ਘੰਟੇ 30 ਮਿੰਟ (ਵਿਲੱਖਣ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਇਕ ਘੰਟੇ ਉੱਤੇ 20 ਮਿੰਟ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।)

Read the following instructions carefully before you begin to answer the questions. This Booklet contains questions in Punjabi and English.

ਆਪਣੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ। ਇਸ ਪੁਸਤਿਕਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਿਦਾਇਤਾਂ

1. ਪੇਪਰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਪੇਪਰ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀਟ ਉਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ/ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।
2. ਪੇਪਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਮਿਲੀ ਹਦਾਇਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਦੇ ਪੰਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਛਪੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਲੜੀ ਨੰਬਰ ਸਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਰਾਬੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਟੀ-ਫਟੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਨਿਗਰਾਨ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਦੱਸ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ 10 ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਦਲਵਾ ਲਵੋ। ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
3. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰਬਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਦਾ ਕੋਡ, ਸੀਰੀਜ਼, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਕੋਡ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਕਰੋ।
4. ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਦਾ ਕੋਡ, ਸੀਰੀਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਕੋਡ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀਟ 'ਤੇ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਕੋਡ, ਸੀਰੀਜ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਂ ਇਕ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਕੋਡ ਲਿਖੇ ਗਏ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਕੋਡ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀਟ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਕੋਡ, ਸੀਰੀਜ ਦੇ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿਰਫ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ
5. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਦੇ 48 ਪੰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਥੱਲੇ ਉੱਤਰ ਦੇ (A, B, C, D) ਚਾਰ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਨਾ ਹੈ। <u>ਆਪਣਾ ਉੱਤਰ ਕਾਲੇ ਜਾਂ ਨੀਲੇ ਬਾਲ ਪੈੱਨ ਨਾਲ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀਟ 'ਤੇ ਭਰਨਾ ਹੈ।</u> ਪੈਂਸਿਲ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
6. ਕੁੱਲ ਅੰਕ 150 ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਗਲਤ ਉੱਤਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨੈਗੇਟਿਵ ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
7. ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀਟ ਨੂੰ ਮੋੜਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪਾਉਣਾ ਮਨ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਜਾਂ ਧੱਬਾ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀਟ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਗਲਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀਟ ਖਰਾਬ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
8. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਲ ਚੈਕਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੋਬਾਈਲ (ਸੈਲ ਫੋਨ), ਜਾਂ ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਡਿਵਾਇਸ (ਬੰਦ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵੀ) ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਹੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
9. ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਐਡਮਿਟ ਕਾਰਡ, ਫੋਟੋ ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਵਾਲ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
10. ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ/ਮਤਭੇਦ ਹੋਣ ਤੇ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੀ ਠੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ/ਦੁਵਿਧਾ/ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ।
11. ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀਟ, ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਜਾਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਾਲੀ ਸੀਟ ਉੱਪਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਅਨਫੇਅਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀਟ ਦੀ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ Original ਕਾਪੀ ਮੌਜੂਦ ਨਿਗਰਾਨ ਪਾਸ ਜ਼ਰੂਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ।
12. ਪਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਵਿਹਾਰ/ਕੰਡਕਟ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਕਲ/ਰੋਲਨੰਬਰੀ ਮਾਮਲੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਰੱਦ ਕਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
13. ਪੇਪਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸੀਟ ਨਿਗਰਾਨ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ :

1. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੁਕਲੈਟ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਹਨ - ਭਾਗ A ਅਤੇ ਭਾਗ B । ਦੋਹਾਂ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
   (ੳ) ਭਾਗ - A
   ਭਾਗ - A ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
   - ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰ (ਦੁਭਾਸ਼ੀ) 30 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1–30)
   - ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ 30 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 31–60)
   - ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ 30 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 61–90)

   (ਅ) ਭਾਗ - B (ਦੁਭਾਸ਼ੀ)
   - ਗਣਿਤ ਦੇ 30 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 91–120)
   - ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ 30 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 121–150)

   ਜਾਂ
   - ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ/ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ 60 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 91–150)
2. ਦੁਭਾਸ਼ੀ ਭਾਗਾਂ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਹਨ। ਉਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਲਿਖੇ ਹਨ।

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATES

1. Please read the instructions/examples provided on the Question Booklet, OMR Sheet carefully before attempting/solving the paper.
2. After the instruction about opening the paper, please check that all the pages of Question booklet are printed properly and serial number of questions is correct. If in case, the Question Booklet is found spoiled or partially damaged, inform the invigilator immediately and get it changed within first 10 minutes of the beginning of the paper. Later, no complaint shall be entertained.
3. Ensure filling your Roll Number, Question Booklet code, Question Booklet Series, Exam Centre code on OMR sheet provided along with Question Booklet and mark your Signature at the space provided for the purpose.
4. Please check that Question Booklet code, Question Booklet Series, Exam Centre Code etc. has been filled correctly on OMR sheet. If the space provided for Question Booklet code, Question Booklet series is left blank or more than one codes are filled. Question Booklet code shall be deemed wrong and OMR sheet shall not be evaluated. Candidates himself/herself shall be held responsible for wrong filling of Question Booklet code, Question Booklet series or what so ever the case may be.
5. This Question Booklet contains **48** pages. Each Question has four options namely A, B, C, D. Select the right option. <u>Use black or blue ball point pen only on OMR sheet</u>. Use of pencil is strictly prohibited. Marking more than one option shall also be deemed wrong.
6. Question paper carries 150 marks. Each question carries one mark. There is no negative marking for wrong or unsolved answer.
7. Folding, damaging or leaving any identifiable mark on the OMR sheet is strictly prohibited. In case any mark or identification is found with any answer, the answer to the question shall be deemed wrong. Spoiling of OMR sheet shall lead to cancellation of the candidature for the examination.
8. Possession of Mobile (Cell phone) or calculator or any electronic/helping device (even in switched off mode) inside the examination hall shall lead to cancellation of candidature.
9. No candidate should possess any document other that Admit Card, Photo and Photo Identity Card.
10. In case any discrepancy or controversy arises out of translation of any question in Punjabi and English, the question printed in English shall be deemed right. Candidate is advised to check English version in such a situation.
11. No candidate should leave Examination Centre without submitting his/her OMR sheet to Invigilator on duty or without making signature on attendance sheet. In such a case where candidate does not submit his/her OMR sheet or does not put signature on attendance sheet, the case shall be considered as case of unfair means. The candidate can take carbon copy of OMR sheet with them. Original copy must be submitted to Invigilator.
12. The conduct of the candidate should be as per rules and regulation of the Examination Centre. Cases of copying or impersonation etc. shall be severely dealt with.
13. Candidate may take Question Booklet with him/her only after handling over OMR sheet to invigilating staff. Demand of Question Booklet later shall not be entertained in any case.

Important Information :

1. The test booklet contains two section – Section A and Section B. All the quuestions in both the sections are compulsory.
   (i) Section–A
   All the questions in Section A are compulsory.
   - Child Development and Pedagogy (bilingual)–30 Questions (Q.No. 1–30)
   - Punjabi language–30 Questions (Q.No. 31–60)
   - English language–30 Questions (Q.No. 61–90)

   (ii) Section–B (Bilingual Section)
   - Mathematics–30 Questions (Q.No. 91–120)
   - Science–30 Questions (Q.No. 121–150)

   OR
   - Social Studies/Social Science–60 Questions (Q.No. 91–150)
2. For the bilingual section, questions in Punjabi are written on left hand side sheet and same questions in English are written on right hand side sheet.

Adda247

Test Prime

ALL EXAMS, ONE SUBSCRIPTION

1,00,000+ Mock Tests

Personalised Report Card

Unlimited Re-Attempt

600+ Exam Covered

25,000+ Previous Year Papers

500% Refund

ATTEMPT FREE MOCK NOW

Adda247 GET IT ON Google Play

ਭਾਗ–A

ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰ (ਦੁਭਾਸ਼ੀ)–ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 1–30

1. ਮਨੁੱਖੀ ਬੁਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੱਖ ਕਿਹੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
   (A) ਵਿਰਸ਼ਾ (B) ਵਾਤਾਵਰਣ
   (C) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ (D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
2. ਅਕਸਰ ਕਿਸੇ ਵਲੋਂ ਪੋਲੇ ਜਿਹੇ ਚਿਹਰਾਂ ਅਤੇ ਗਲ੍ਹਾਂ ਛੋਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਬੱਚਾ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਦਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ?
   (A) ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਵਜੋਂ (B) ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ
   (C) ਚੰਗੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ (D) ਅਨੁਕੂਲਣ ਕਾਰਨ
3. ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
   (A) ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸੰਰਚਨਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੱਛਣ ਵਜੋਂ
   (B) ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ, ਜ਼ਾਤ ਦੀ ਦਰਜੇਬੰਦੀ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪੱਧਰ ਵਜੋਂ
   (C) ਵਸੋਂ ਦੇ ਜਨ-ਅੰਕੜਾ ਵਿਗਿਆਨ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਵਜੋਂ
   (D) ਸਮਾਜਿਕ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਪੱਧਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖਰੇਵੇਂ ਵਜੋਂ
4. ਨਿੱਜੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
   (A) ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ
   (B) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਟਿਊਸ਼ਨ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ
   (C) ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ
   (D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
5. ਨਿਮਨ-ਦਰਜ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪੱਖ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ?
   (A) ਵਿਰਸਾ (B) ਸਭਿਆਚਾਰ
   (C) ਪ੍ਰਾਪਤੀ (D) ਵਾਧਾ
6. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
   (A) ਗੈਰ-ਯਥਾਰਥਕ ਟੀਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
   (B) ਅਪੰਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
   (C) ਸਕੂਲਾਂ ਉਤੇ ਬੋਝ ਵਧੇਗਾ
   (D) ਰਵਈਏ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪਏਗੀ, ਅਧਿਆਪਨ ਦੀ ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ
7. ਸੁਣਨ ਦੇ ਪਖੋਂ ਅਪੰਗ ਬੱਚਾ
   (A) ਸੁਣਨ ਦੇ ਪਖੋਂ ਅਪੰਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਾਧਾਰਨ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
   (B) ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਿਖਿਆ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿੱਤਾ-ਮੁਖੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
   (C) ਸਾਧਾਰਨ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਚਲ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਢੁੱਕਵੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ
   (D) ਸਾਧਾਰਨ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਹੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾ ਸਕੇਗਾ
8. ਨਿਮਨ-ਦਰਜ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹੋਣਹਾਰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਲੱਛਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
   (A) ਉਹ ਆਕ੍ਰਮਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਪਰਾਮ ਹੋਵੇਗਾ
   (B) ਜੇ ਕਲਾਸ ਦੇ ਕਾਰਜ ਚਣੌਤੀ ਭਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਤੇਜਨਾਹੀਣ ਅਤੇ ਅੱਕੇਵਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗਾ
   (C) ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕਰੇਗਾ
   (D) ਉਹ ਹੱਥ ਉਛਾਲਣ ਅਤੇ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਹਿੱਲਣ ਦੇ ਕਰਮਕਾਂਡ ਵਿਚ ਰੁਝੇਗਾ
9. ਤੁਹਾਡੀ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਲੱਖਣ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਪੜ੍ਹਾਉਗੇ?
   (A) ਕਲਾਸ ਦੇ ਨਾਲ (B) ਉਚੇਰੀ ਕਲਾਸ ਨਾਲ
   (C) ਵਧੇਰੇ ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਰਤ ਕੇ (D) ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਾਹੁਣਗੇ

Adda247
GET IT ON Google Play

18

Section–A

Child Development and Pedagogy (Bilingual Section, Question Nos. 1 to 30)

1. The most important factor influence human intelligence is
(A) Heredity (B) Environment
(C) Both of the above (D) None of the above.

2. Generally, the baby expresses smiling emotion when its face or cheeks are touched gently. It happens due to
(A) Reflex actions (B) Emotional reactions
(C) Display of good gestures (D) Conditioning.

3. Social stratification can be expressed as
(A) The characteristics denoting socio-economic structure in the society
(B) The level of a family in the caste hierarchy of their community
(C) Classification based on the demography of the population
(D) The difference denoting the level of social respect.

4. The meaning of personalized teaching is
(A) To teach children personality (B) To give tuition individually
(C) To teach children as per their abilities (D) None of the above.

5. Which one of the following factors does not influence the child's development?
(A) Heredity (B) Culture
(C) Achievement (D) Growth.

6. Inclusion of children with special needs
(A) is an unrealistic goal
(B) is detrimental to children without disabilities
(C) will increase the burden on schools
(D) requires a change in attitude content and approach to teaching.

7. A child with hearing Impairment
(A) Should be sent only to a school for the hearing impaired and not to a regular school
(B) Will not benefit from academic education only and should be given vocational training instead
(C) Can do very well in a regular school it suitable facilitation and resources are provided
(D) Will never be able to perform on a par with classmates in a regular school.

8. Which of the following is a characteristics of a gifted learner?
(A) He gets aggresive and frustrated
(B) He can feel under stimulated and bored if the class activities are not challenging enough
(C) He is highly temperamental
(D) He engages in ritualistic behaviour like hand flapping, rocking etc.

9. A few students in your class are exceptionally bright, you will teach them.
(A) Along with the class (B) Along with the higher class
(C) By using enriched programmes (D) Only when they want.

10. ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਾਲਾ ਵਿਗੜਿਆ ਬੱਚਾ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(A) ਲਾਡ-ਲਡਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਕਾਰਨ
(B) ਵਿਰਸੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ
(C) IQ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ
(D) ਸਰੀਰਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ

11. ਨਿਮਨ-ਦਰਜ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਨਿੱਕੇ-ਮੋਟੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

(A) ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਾਲ
(B) ਇਨਾਮ ਨਾਲ
(C) ਸਖਤੀ ਨਾਲ
(D) ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ

12. ਨਿਗਮਨੀ ਬਹਿਸ ਦਾ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(A) ਸਪਸ਼ਟ (ਨਿਸ਼ਚਿਤ)
(B) ਸੰਭਾਵੀ
(C) ਅਨੁਭਵ
(D) ਨਿਰੀਖਣ

13. ਰੂਸੋ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਿਖਿਆ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਿਥੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?

(A) ਸਕੂਲ ਤੋਂ
(B) ਬੋਝ ਤੋਂ
(C) ਸਮਾਜ ਤੋਂ
(D) ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤੋਂ

14. ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਗਿਆਨ ਨਿਮਨ-ਦਰਜ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(A) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
(B) ਸਬੂਤ
(C) ਅਨੁਭਵ
(D) ਸੂਚਨਾ

15. ਪਿੱਛਲਕਾਲੀ ਗਿਆਨ ਕਿਸ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(A) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
(B) ਸਬੂਤ
(C) ਅਨੁਭਵ
(D) ਸੂਚਨਾ

16. ਜੌਨ ਲੌਕ ਅਨੁਸਾਰ ਬੱਚੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ?

(A) ਯਾਦਾਂ
(B) ਕਲਪਨਾ
(C) ਨਿਰੀਖਣ
(D) ਜਨਮਜਾਤ ਵਿਚਾਰ

17. ਇੱਛਿਤ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤਾਂ ਦੇ ਵਰਤਣ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

(A) ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ
(B) ਸਮੱਸਿਆ ਸਮਾਧਾਨ
(C) ਨਿਗਮਨੀ ਵਿਧੀ
(D) ਦਲੀਲਯੁਕਤ ਤਰਕ

18. ਰਾਬਰਟ ਸਟੇਨਬਰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਲਈ ਲੋੜੀਂ ਦੀ ਬੁਧੀ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ?

(A) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣੀ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ
(B) ਸੂਖਮ, ਸੰਸਲੇਸ਼ਣੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣੀ
(C) ਸੰਸਲੇਸ਼ਣੀ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ
(D) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣੀ, ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ

19. ਉਤੇਜਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਿਚਲੇ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

(A) ਪ੍ਰਾਪਤ-ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ
(B) ਉਤੇਜਕ-ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ
(C) ਪ੍ਰਾਪਤ-ਪ੍ਰਵਾਨ ਦਾ ਸਬੰਧ
(D) ਉਤੇਜਕ-ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਾ ਸਬੰਧ

20. ਉਤੇਜਕ-ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਬਾਂਡ (S R bond) ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸਬਕ ਸਿਖ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਉਹ ਉਤਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ

(A) ਸੰਤੁਲਤ (ਸਥਿਰ)
(B) ਵਧੇਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰ
(C) ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ
(D) ਅਸਥਿਰ

Adda247 GET IT ON Google Play

10. A problem child is

(A) Pampering guardians
(B) Hereditary problems
(C) IQ problems
(D) Physical problems.

11. Which from the following should be used to decrease minor inappropriate behaviour?

(A) Praise
(B) Reward
(C) Strictness
(D) Ignorance.

12. The conclusion of a deductive argument is

(A) Certain
(B) Probable
(C) Experience
(D) Observation.

13. Rousseau advocated an educational method which consisted of removing the child from

(A) School
(B) Burden
(C) Society
(D) Past-memory.

14. A priori knowledge is knowledge that is known independently of

(A) Analysis
(B) Evidence
(C) Experience
(D) Information.

15. A posterior knowledge is knowledge that is known by

(A) Analysis
(B) Evidence
(C) Experience
(D) Information.

16. According to John Locke, a child's mind does not contain any

(A) Memory
(B) Imagination
(C) Observation
(D) Innate ideas.

17. The application of ideas, knowledge and skills to achieve the desired results is called

(A) Critical thinking
(B) Problem solving
(C) Deductive method
(D) Reasoned arguments.

18. According to Robert Steinberg, the three different types of required intelligence for creativity are

(A) Analytical, critical and practical
(B) Abstract, synthetic and analytical
(C) Synthetic, analytic and practical
(D) Analytical, observation and practical.

19. The connection between stimulus and response is called

(A) Receiving–accepting paradigm
(B) Stimulus–response paradigm
(C) Receiving–accepting bond
(D) Stimulus–response bond.

20. The .... the stimulus-response bond (S-R bond), the better a person has learned the lesson

(A) Stable
(B) Weaker
(C) Stronger
(D) Unstable.

Adda247 GET IT ON Google Play

21. ਕਿਸ ਅਨੁਸਾਰ .... ਜਿਤਨਾ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਕਰੋਗੇ ਉਤਨੇ ਤੁਸੀਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੋਗੇ?
(A) ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਨੇਮ (B) ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਨੇਮ
(C) ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨੇਮ (D) ਸਬੰਧਵਾਦ ਦਾ ਨੇਮ

22. ਕਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬੱਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ?
(A) ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨੇਮ ਅਨੁਸਾਰ (B) ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨੇਮ ਅਨੁਸਾਰ
(C) ਤਿਆਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨੇਮ ਅਨੁਸਾਰ (D) ਸਬੰਧਵਾਦ ਦੇ ਨੇਮ ਅਨੁਸਾਰ

23. ਉਮਰ ਦੇ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
(A) ਉਤਪਤੀ ਵਿਗਿਆਨ (B) ਸੋਹਜਵਾਦ
(C) ਬਿਰਧ ਰੋਗ ਵਿਗਿਆਨ (D) ਨਿਦਾਨਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ

24. ਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
(A) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ (B) ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ
(C) ਮੌਲਿਕਤਾ (ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ) (D) ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ

25. ਨਿਮਨ-ਦਰਜ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨੇਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ?
(A) ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦਾ ਨੇਮ (B) ਸਮੁੱਚਤਾ ਦਾ ਨੇਮ
(C) ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਨੇਮ (D) ਵਿਅਕਤੀਗੱਤਤਾ ਦਾ ਨੇਮ

26. ਮੌਖਿਕ (ਸ਼ਾਬਦਿਕ) ਬੁਧੀ ਦੀ ਪਰਖ ਕਿਸ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
(A) ਸਾਖਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ (B) ਅਨਪੜ੍ਹਾਂ ਲਈ
(C) ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ (D) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ

27. ਸਿਖਿਆ ਦੀਆਂ ਅਪੰਗਤਾਵਾਂ ਨਿਮਨ-ਦਰਜ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾਂ ਸਭ ਕਾਰਨਾ ਕਰਕੇ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ?
(A) ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਅਧਿਆਪਨ ਵਿਧੀ ਕਾਰਨ
(B) ਮਾਨਸਿਕ ਊਣੇਪਣ ਕਾਰਨ
(C) ਪ੍ਰਸੂਤ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਸੇਵਨ ਕਾਰਨ
(D) ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਝਿਲੀਆਂ ਦੀ ਸੋਜ ਕਾਰਨ

28. ਨਿਮਨ-ਦਰਜ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ
(A) ਪ੍ਰਕਿਰਤਿਕ (ਸੁਭਾਵਕ) (B) ਨਿੱਜੀ
(C) ਸਮਾਜਿਕ (D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

29. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?
(A) ਅਣਯਥਾਰਥਕ ਟੀਚਾ ਹੋਵੇਗਾ
(B) ਅਪੰਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ
(C) ਸਕੂਲ ਲਈ ਬੋਝ ਵਧਾ ਦੇਵੇਗਾ
(D) ਰਵਈਏ, ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ ਪ੍ਰਤੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਬਦਲਾਵ ਦੀ ਲੋੜ ਪਏਗੀ

30. ਸੈਫਾਲੋਕਾਡਲ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਨੇਮ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਕਿਵੇਂ ਚਲਦਾ ਹੈ?
(A) ਸਾਧਾਰਨ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜਾਂ ਵਲ (B) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਲ
(C) ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਵਲ (D) ਪੇਂਡੂ ਤੋਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਲ

Adda247 GET IT ON Google Play

21. According to the ...., the more you do something, the better you are it.
(A) Law of effect
(B) Law of exercise
(C) Law of readiness
(D) Law of connectionism.

22. The .... says, we are motivated to gain rewards and avoid punishments
(A) Law of effect
(B) Law of exercise
(C) Law of readiness
(D) Law of connectionism.

23. The study of the physical, social and mental aspects of aging is called
(A) Genetics
(B) Esthetics
(C) Gerontology
(D) Clinical Psychology.

24. To break Information into parts and to examine the Information called
(A) Analyzing
(B) Evaluating
(C) Originating
(D) Synthesizing.

25. Which of the following is not related to principles of growth and development?
(A) Principle of continuity
(B) Principle of Integration
(C) Principle of classification
(D) Principle of individuality.

26. Verbal Intelligence test are the better option for
(A) Literate persons
(B) Illiterate persons
(C) Small children
(D) Special children.

27. Learning disabilities may occur due to all of the following except
(A) The teachers way of teaching
(B) Mental retardation
(C) Prenatal use of alcohol
(D) Meningitis during infancy.

28. Which one of the following is the affair of learning
(A) Natural
(B) Personal
(C) Social
(D) All of the above.

29. Inclusion of children with special needs
(A) is an unrealistic goal
(B) is determined to children without disabilities
(C) will increase the burden on schools
(D) requires a change in attitude, a content and approach to teaching.

30. The cephalocaudal principle to development explains how development proceeds from
(A) general to specific functions
(B) differentiated to integrated functions
(C) head to toe
(D) rural to urban areas.

Adda247
GET IT ON Google Play

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: (31–60)

ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਵਾਰਤਕ ਟੁਕੜੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ (31–37) :

ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੁਪਨਸਾਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੱਡੀਆਂ-ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਰ ਕੰਮ ਦਾ ਅਰੰਭ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ, ਬੈਂਡ-ਵਾਜੇ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੋਵੇ। ਬੈਂਡ-ਵਾਜਾ ਬੰਦ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ, ਇਹ ਛੇਤੀ ਢਾਹ ਬਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਮਲਾਈ ਖਾਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਵੁਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਚੀਜ਼ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਜਾਂਦਿਆਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਰੰਭ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੁਕੰਮਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜੋ ਅਰੰਭਦੇ ਹਨ, ਉਸਨੂੰ ਅਕਸਰ ਮੁਕਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਮੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕਾਹਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਅੰਤਲਾ ਭਾਗ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਕੁਝ ਯਾਦਗਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਸਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਹ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਉਂਤਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਤੀਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਕੇ, ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਾਨ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਪੰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਹਜ ਅਤੇ ਸਲੀਕੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੰਢਣਸਾਰ ਚੀਜਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਚੰਗੇਰਾ, ਉਪਯੋਗੀ ਜੀਵਨ ਜਿਉਂਦੇ ਹਨ।

31. ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸ ਲੇਖਕ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?

(A) ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ
(B) ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ
(C) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ
(D) ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ

32. ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਚੁਣੋ:

(A) ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
(B) ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ
(C) ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ
(D) ਮਨੁੱਖੀ ਆਦਤਾਂ

33. ਇਹ ਹਰ ਕੰਮ ਦਾ ਅਰੰਭ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ, ਬੈਂਡ-ਵਾਜੇ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਬੈਂਡ-ਵਾਜੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ?

(A) ਬੈਂਡ-ਵਾਜੇ ਵਜਾ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ
(B) ਲਗਨ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ
(C) ਹੁੰਮ-ਹੁੰਮਾ ਦੇ ਕਰਦੇ ਹਨ
(D) ਕਾਹਲੀ-ਕਾਹਲੀ ਕਰਦੇ ਹਨ

34. ਇਹ ਅਰੰਭ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੁਕੰਮਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਪਰ ਸ਼ਬਦ ਵਿਆਕਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀ ਹੈ?

(A) ਕਾਰਕ
(B) ਯੋਜਕ
(C) ਸੰਬੰਧਕ
(D) ਵਿਸਮਿਕ

35. ਇਹ ਹੰਢਣਸਾਰ ਚੀਜਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਹੰਢਣਸਾਰ ਸ਼ਬਦ ਵਿਆਕਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀ ਹੈ?

(A) ਗਿਣਤੀਵਾਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
(B) ਪਰਿਮਾਣਵਾਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
(C) ਗੁਣਵਾਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
(D) ਨਿਸ਼ਚੇਵਾਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ

36. ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਅੰਤਲਾ ਭਾਗ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(A) ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ
(B) ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ
(C) ਤੀਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ
(D) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

Adda247

GET IT ON Google Play

37. ਢੇਰੀ ਢਾਹ ਬਹਿਣਾ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ:

(A) ਹੌਸਲਾ ਹਾਰ ਜਾਣਾ
(B) ਹਾਰ ਮੰਨ ਲੈਣਾ
(C) ਦਿਲ ਛੱਡ ਜਾਣਾ
(D) ਫਤਹਿ ਕਰ ਲੈਣਾ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਰੂਪ ਦਾ ਅਧਿਅਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ : (38–45)

ਅੰਨ ਦਾਤਾ !
ਮੇਰੀ ਜੀਭ 'ਤੇ ਤੇਰਾ ਲੂਣ ਏ
ਤੇਰਾ ਨਾਂ-ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਦਿਆਂ ਹੋਠਾਂ 'ਤੇ
ਤੇ ਮੇਰੇ ਇਸ ਬੁਤ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਦਾ ਖ਼ੂਨ ਏ !
ਮੈਂ ਕਿਵੇ ਬੋਲਾਂ !
ਮੇਰੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲ ਪੈਂਦਾ ਏ ਤੇਰਾ ਅੰਨ।
ਕੁਛ ਕੁ ਬੋਲ ਸਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਅੰਨ ਦੇ ਕੀੜੇ,
ਤੇ ਅੰਨ ਭਾਰ ਹੇਠਾਂ-ਉਹ ਦੱਬੇ ਗਏ ਹਨ।
ਅੰਨ ਦਾਤਾ !
ਕਾਮੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਿੱਤੇ ਕਾਮੇ ਨੇ ਜੰਮ, ਕਾਮੇ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਸਿਰਫ ਕੰਮ !
ਬਾਕੀ ਵੀ ਤਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੈ ਇਹੋ ਹੀ ਚੰਮ
ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਕੰਮ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਕੰਮ

ਅੰਨ ਦਾਤਾ !
ਮੈਂ ਚੰਮ ਦੀ ਗੁੱਡੀ ਖੇਡ ਲੈ, ਖਿਡਾ ਲੈ !
ਲਹੂ ਦਾ ਪਿਆਲਾ ਪੀ ਲੈ ਪਿਲਾ ਲੈ !
ਤੇਰੇ ਸਾਰਵੇਂ ਖੜ੍ਹੀ ਹਾਂ ਅਹਿ, ਵਰਤਣ ਦੀ ਸੈ, ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੇ ਵਰਤ ਲੈ !
ਉੱਗੀ ਹਾਂ, ਪਿਸੀ ਹਾਂ, ਗੁੱਝੀ ਹਾਂ, ਵਿਲੀ ਹਾਂ
ਤੇ ਅੱਜ ਤੱਤੇ ਤਵੇ ਉੱਤੇ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੇ ਪਰਤ ਲੈ !
ਮੈਂ ਬੁਰਕੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੇ ਨਿਗਲ ਲੈ !
ਤੇ ਤੂੰ ਲਾਵੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਚਾਹੇ ਪਿਘਲ ਲੈ !
ਲਾਵੇ 'ਚ ਲਪੇਟ ਲੈ ! ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹਾਂ ਬਾਹਵਾਂ 'ਚ ਸਮੇਟ ਲੈ !
ਚੁੰਮ ਲੈ, ਚੱਟ ਲੈ, ਤੇ ਫੇਰ ਰਹਿੰਦ ਖੂੰਹਦ ਉਹਦਾ ਵੀ ਕੁਝ ਵੱਟ ਲੈ !

ਅੰਨ ਦਾਤਾ !
ਮੇਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਤੇ ਇਨਕਾਰ ! ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ !
.... ਹਾਂ .... ਪਿਆਰ .... ਇਹ ਤੇਰੇ ਮਤਲਬ ਦੀਸ਼ੈ ਨਹੀਂ ....

8. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ ਅੰਨਦਾਤਾ ਦਾ ਰਚਨਹਾਰਾ ਕੌਣ ਹੈ?

(A) ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦਿਲ
(B) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ
(C) ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਾਸ਼
(D) ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ

). ਕਵਿਤਾ ਅੰਨਦਾਤਾ ਕਿਸ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਹੈ?

(A) ਸਾਵੇ ਪੱਤਰ
(B) ਲੋਹ ਕਥਾ
(C) ਪੱਥਰ ਗੀਟੇ
(D) ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੂਰਜ

Adda247 GET IT ON Google Play

40. ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ 'ਅੰਨਦਾਤਾ' ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ:

(A) ਬੀਰ ਰਸ ਭਰਪੂਰ ਹੈ
(B) ਸਵੈ-ਸੰਬੋਧਨੀ ਹੈ
(C) ਮਨੌ ਬਚਨੀ, ਸੰਬੋਧਨੀ ਅਤੇ ਵਿਅੰਗਾਤਮਕ ਹੈ
(D) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

41. 'ਅੰਨ ਦੇ ਕੀੜੇ' ਅਤੇ 'ਚੰਮ ਦੀ ਗੁੱਡੀ' ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਅਲੰਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ?

(A) ਰੂਪਕ ਅਲੰਕਾਰ
(B) ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ ਅਲੰਕਾਰ
(C) ਉਪਮਾ ਅਲੰਕਾਰ
(D) ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਅਲੰਕਾਰ

42. ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਅੰਨਦਾਤਾ ਕਹਿ ਕੇ ਕਿਸਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

(A) ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ
(B) ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਨੂੰ
(C) ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮਰਦ ਨੂੰ
(D) ਮੁਲਕ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ

43. ਕਵਿਤਾ ਅੰਨਦਾਤਾ ਕਿਸ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਕਰਾਰੀ ਚੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ?

(A) ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ 'ਤੇ
(B) ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਤੇ
(C) ਕਿਸਾਨੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ 'ਤੇ
(D) ਦੱਲਿਤ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਤੇ

44. ਅੰਨਦਾਤਾ! ਮੇਰੀ ਜੀਭ 'ਤੇ ਤੇਰਾ ਲੂਣਏ .... ਉਹ ਦੱਬੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਵਿ ਟੋਟਾ:

(A) ਉਸਤਤ ਹੈ
(B) ਨਿੰਦਾ ਹੈ
(C) ਵਿਰੋਧ ਹੈ
(D) ਕਟਾਕਸ਼ ਹੈ

45. ਕਾਮੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਿੱਤੇ .... ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਕੰਮ ਇਸ ਕਾਵਿ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੈ?

(A) ਕਿਸਾਨੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦਾ
(B) ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਔਕੜਾਂ ਦਾ
(C) ਨਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤ-ਦਰ-ਪੁਸ਼ਤ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਦਾ
(D) ਜਮਾਂਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ

46. ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਨ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਧੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(A) ਚਾਰ
(B) ਪੰਜ
(C) ਦੋ
(D) ਅਨੇਕ

Adda247
GET IT ON Google Play

47. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਦੰਤ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ:

(A) ਹ, ਰ, ਵ
(B) ਹ, ਰ, ਕ
(C) ਹ, ਵ, ਸ
(D) ਦ, ਤ, ਣ

48. ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਲਟ ਜੀਭੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ:

(A) ਕ, ਖ, ਗ, ਘ
(B) ਚ, ਛ, ਜ, ਝ
(C) ਟ, ਠ, ਡ, ਢ
(D) ਪ, ਫ, ਬ, ਮ

49. ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਲੇਰੇ ਸਵਰ ਕਿਹੜੇ ਹਨ।

(A) ਇ, ਉ, ਅ
(B) ਈ, ਏ, ਐ
(C) ਇ, ਈ, ਅ
(D) ਓ, ਊ, ਔ

50. ਦੂਹਰੇ ਪੁੱਠੇ-ਸਿੱਧੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿੱਥੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

(A) ਵਾਕ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ
(B) ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਸਮੇਂ
(C) ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਲਿਖਣ ਸਮੇਂ
(D) ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਹੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਲਿਖਣ ਸਮੇਂ

51. ਜਿਸ ਵਿੱਦਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

(A) ਵਰਨ ਬੋਧ
(B) ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ
(C) ਵਾਕ ਬੋਧ
(D) ਵਿਆਕਰਨ

52. 'ਹੱਥ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

(A) ਹੱਥਾਂ
(B) ਹੱਥੋਂ
(C) ਹੱਥੀਂ
(D) ਹੱਥ

53. ਰੋਪੜ ਅਤੇ ਮੁਹਾਲੀ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੋਲੀ ਜਾਂਦੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

(A) ਮਾਝੀ
(B) ਪੁਆਧੀ
(C) ਮਲਵਈ
(D) ਦੁਆਬੀ

54. ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਧੀ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਉੱਤਮ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

(A) ਸ਼ਬਦਾਰਥ ਵਿਧੀ
(B) ਗੀਤ ਤੇ ਨਾਟ ਵਿਧੀ
(C) ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ ਵਿਧੀ
(D) ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਧੀ

Adda247
GET IT ON Google Play

55. ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਦੇਖਣ-ਸੁਣਨ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਾਧਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿਹੜੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

(A) ਦੇਖਣ-ਸੁਣਨ ਸਾਧਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿੱਦਿਅਕ ਮੁੱਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(B) ਦੇਖਣ ਸੁਣਨ ਉਪਕਰਨ ਪਾਠ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇ।

(C) ਦੇਖਣ-ਸੁਣਨ ਸਾਧਨ ਅਸਲੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਸੱਚੀ, ਠੀਕ ਤੇ ਅਸਲੀ ਬਦਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ।

(D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

56. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਬੰਧੀ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਉਪਚਾਰੀ ਵਿਧੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

(A) ਗੁੱਟ ਉਪਚਾਰ ਵਿਧੀ
(B) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਉਪਚਾਰ ਵਿਧੀ
(C) ਸਮੂਹਿਕ ਉਪਚਾਰ ਵਿਧੀ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

57. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 'ਜਾਦੂ ਦੀ ਲਾਲਟੈਣ' ਅਤੇ 'ਐਪੀਡਾਇਸਕੋਪ' ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਲਾ ਸਾਧਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

(A) ਓਵਰਹੈੱਡ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ
(B) ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ
(C) ਕੰਪਿਊਟਰ
(D) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

58. ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖਰ ਰਚਨਾ (ਲਿਖਤ) ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਵਿਧੀ ਸਹੀ ਹੈ?

(A) ਲਿਖੇ ਅੱਖਰ ਉੱਤੇ ਕਲਮ ਚਲਾਉਣਾ
(B) ਬੋਲ ਲਿਖਤ ਵਿਧੀ
(C) ਵੇਖ ਲਿਖਤ ਵਿਧੀ
(D) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

59. ਜਿਹਾ ਦੁੱਧ, ਤੇਹੀ ਬੁੱਧ ਅਖਾਣ ਕਿਹੜੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੈ?

(A) ਜਿਹਾ ਦੁੱਧ ਪੀਉਂਗੇ, ਅਕਲ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ

(B) ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਨਾਲ ਬੁੱਧੀ ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

(C) ਜੇਹਾ ਕਰੋਗੇ, ਤੇਹਾ ਭਰੋਗੇ

(D) ਮਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਆਦਤਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤਾਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

60. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫਟਕਵਾਂ ਵਿਅੰਜਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

(A) ਰ
(B) ਖ
(C) ਫ
(D) ੜ

Adda247 GET IT ON Google Play

English Language (Question Nos. 61–90)

61. In order to make evaluation an enabling factor for learning rather than an impediment, ongoing assessment should document a learners progress through

(A) Achievement test
(B) Objective type test
(C) Portfolio mode
(D) All the above.

62. The reading subskills which should be focussed for developing reading proficiency among students include

(A) Extended reading
(B) Reading for Inference
(C) Scanning a text
(D) All the above.

63. Ongoing, continuous as formative evaluation can become meaningful only when

(A) Teachers take responsibility of learners progress
(B) Learners take responsibility of their progress
(C) Both teachers and learners take responsibility of their own progress
(D) External benchmarks are suggested by the experts.

64. Language evaluation should focus on

(A) Achievement with respect to particulary syllabi
(B) Measurement of language proficiency
(C) Both of these
(D) None of these.

65. Which of the following statements is not *true* about 'Reading'?

(A) Reading is a transferable skill
(B) Mother tongue reading failure does not adversely affects second language reading
(C) Intensive reading helps to develop linguistic skills
(D) Eye span is a subskill of reading.

66. Input rich communicational environments are a prerequisite for language learning. Which out of the following falls under the domain of inputs?

(A) Learner chosen texts
(B) Class libraries
(C) Media support
(D) All of these.

67. 'Teachers should consider a child's prospective learning power before trying to expand the child's grasp of language.' These are the views of

(A) Piaget
(B) Prof. C.H. Dodson
(C) Noam Chomsky
(D) Vygotsky.

68. 'Language is a system of Arbitrary vocal symbols by means of which a social group cooperates' is started by

(A) Louis H. Gray
(B) Bernard Bloch and George L. Trager
(C) Michael Girsdanoky
(D) Nicholas Hans.

Adda247 GET IT ON Google Play

69. Which of the following statement is not *true* about language?

(A) Language is not a outcome of the culture to which it belongs.

(B) Language is a skill and it has to be acquired

(C) The system of language consists of sounds, structures and items of vocabulary

(D) The symbols of a language are arbitrary.

70. Who claimed language as a 'Mental Organ'?

(A) Noam Chomsky

(B) Prof. W.F. Mackey

(C) Prof. Kitson

(D) D.A. Wilkins.

71. "There is at least one characteristics that is common to every successful language learning experience we have ever known and that the learner is exposed one way as another to an adequate amount of the data of the language to be learned". These are the views of

(A) Prof. P. Gurrey

(B) R.H. Robins

(C) Prof. V.K. Gokak

(D) Rutherford.

72. Which of the following statement is *true* about 'Skimming'?

(A) It means the detailed study of the text book for thorough mastery of the language

(B) It is the study of content material, words, phrases and the study of grammar based on it

(C) It is the technique of reading in order to get a general overview of the text

(D) Is is an act of reading backward.

73. Vocabulary required of a high school student for academic purpose is acquired

(A) By taught manner

(B) By rate learning

(C) Built up gradually and incrementally through reading

(D) None of the above.

74. Which of the following statements(s) is/are correct?

(A) Grammar can be introduced after basic linguistic competence is acquired

(B) Grammar serves as a tool for increasing the language repertoire

(C) Grammar is a tool for understanding the construction of text 'rhetoric' and argumentation

(D) All the above.

75. Speech made without pre preparation

(A) Debate

(B) Declamation

(C) Extempore

(D) All the above.

Adda247 GET IT ON Google Play

Directions : Read the following passage carefully and answer the Question Nos. 76 to 82.

The next ingredient is a very remarkable one : Good Temper. "Love is not easily provoked". Nothing could be more striking than to find this here We are inclined to look upon bad temper as a very harmless weakness. We speak of it as a mere infirmity of nature, a family failing, a matter of temperament, not a thing to take into very serious account in estimating a man's character. And yet here, right in the heart of this analysis of love, it finds a place; and the Bible again and again returns to condemn it as one of the most destructive elements in human nature. The peculiarity of ill temper is that it is the vice of the virtuous. It is often the one blot on an otherwise noble character. You know men who are all but perfect and women who would be entirely perfect, but for an easily suffled quick-tempered or "touchy" disposition. This compatibility of ill temper with high moral character is one of the strangest and saddest problems of ethics. The truth is these are two great classes of sins–sins of the body and sins of Disposition. The Prodigal son may be taken as a type of the first, the elder Brother of the second. Now society has no doubt whatever as to which of these is the worse. Its brand falls, without a challenge, upon the prodigal. But are we right? We have no balance to weigh one another's sins, and coarses and fines are but human words; but faults in the higher nature may be less venial than those in the lower and to the eye of him who is love, a sin against' love may seem a hundred times more base. No form of vice, not worldiness, not greed of gold, not drunkenness itself does more to un-christianise society than evil temper for embittering life, for breaking up communities, for destroying the most sacred relationship, for devastating homes, for withering up men and women, for taking the bloom off childhood; in short for sheer gratuitous misery-producing power, this influence stands alone Jealousy, anger, pride, uncharity, cruelty, self-righteousness, touchiness, doggedness, sullenness–in varying proportions these are the ingredients of all ill-temper. Judge if such sins of the disposition are not worse to live in, and for others to live with than sins of body. There is really no place in Heaven for a disposition like this. A man with such a mood could only make heaven miserable for all the people in it.

76. What is the popular notion about "bad temper"?

(A) Bad temper is harmful

(B) Bad temper is a sin

(C) Bad temper is a vice

(D) Bad temper is a very harmless weakness.

77. How is a bad temper "the vice of the virtuous"?

(A) Bad temper is a very harmless therefore it is vice of the virtuous

(B) These are men and women who are all perfect, except for a bad tempered disposition. Ill temper is often compatible with high moral character and is therefore referred to as the vice of the virtuous"

(C) Bad temper is not a destructive element

(D) It is not a thing to be taken into very serious account.

78. Which class of sins is worse, and why sins of the body, sins of disposition

(A) Sins of the body

(B) Sins of the disposition

(C) Both of the above (A) & (B)

(D) None of the above (A) & (B).

79. Mention an evil of bad temper

(A) Cannot embitter life

(B) Does not break up communities

(C) Destroy the most sacred relationship

(D) Does not devastate homes.

Adda247 GET IT ON Google Play

80. Why according to the author will there be no place in Heaven for bad-tempered folk?
(A) They can break up communities
(B) They are full of Jealousy
(C) They could only make heaven miserable for all the people in it
(D) They have temperamental problems.

81. Find word from the passage which means 'breaking up'.
(A) Revive
(B) Destroying
(C) Retain
(D) Doggedness.

82. The antonym of word 'Doggedness' used in the passage is
(A) Stubbornness
(B) Bullheadedness
(C) Obstinacy
(D) Broad-mindedness.

Directions : Read the following passage carefully and answers the Question Nos. 83 to 90.

The Artist co-operates with God in making increasingly larger numbers of people see the beauty of the world which these people could never see for themselves. The world is, of course, God's artistic masterpiece; but it is the artist who lends people eyes to see it with.

Brownings Fra Lippo has the last word on the subject :
For, don't you mark, we're made so that we love
First when we see them painted, things we have passed
Perhaps a hundred times nor cared to see?

In this sense, Oscar Wilde's paradox is perfectly true : that Nature imitates Art: for the majority of men see in nature what Art has taught them to see in Nature. The fogs of London, said Wilde, were the invention of Whistler. To love beauty therefore becomes to the artist, as an artist, his first duty. To love beauty that is, to see it for himself first, and then to communicate it to others, for love implies at once vision and reproduction. It must be the first article in an artist creed, as an artist, that beauty is the best interpreter of God to man; that when he has got hold of beauty he has got hold of the surest key to the knowledge of God Keats has said that beauty is Truth. Now, this is not true. But to us here, Beauty is, as Plato said, the splendour of Truth. The artist as an artist, must be content with the splendour and, through this splendour strive to convey the truth. He has no business with truth as such as the philosopher for instance has. He has no concern with conduct as such, as the moralist, for instance has. It is not his function to exhort men to good works or to prove things ; but merely to exhibit them. Plato thought a picture, for instance, was just a copy of an object a copy of the idea. It was Aristotle, Plato's pupil, who pointed out that, though a picture was in one sense certainly a copy and therefore something less than the object, in another sense it was something more than the object. It was, briefly, the idea of the object made visible to the eye. Art, therefore does not consist merely in line and colour, sound and image; but primarily in ideas. Beauty may not be useful. Beauty may not improve our minds. But beauty must please. Indeed, such is the inherent delightfulness of beauty that, by its majic touch, not only the ugly becomes pleasureable but even sorrow becomes

Adda247 GET IT ON Google Play

a joy. That is the explanation of the pleasure we feel in tragedy. What should shock us in actual life gives us pleasure in a tragedy. For tragedy makes experience significant; and by making it significant it makes it beautiful and by making it beautiful it makes it pleasant. And yet, it does not aim at pleasing; it only aims at exhibiting.

83. What does the artists do for most of us?
   (A) Artist educate us
   (B) Artist before us
   (C) Artist takes us away from reality
   (D) Artist enables us to see the beauty of the world.

84. Why does the artist "lend" his eyes to people?
   (A) So that they can see
   (B) So that they condemn others
   (C) So that they can see and appreciate the beauty of the world
   (D) None of the above.

85. Explain "Nature imitates Art"
   (A) Art reflects the beauty of nature
   (B) Nature plays an important role in artistic creations
   (C) Majority of men do not see the beauty of things unless they have seen them painted. They see in Nature what art has taught them to see in it
   (D) Nature helps us to know about art.

86. What is the artist's first duty?
   (A) To love himself
   (B) To love others
   (C) To love beauty
   (D) To remain Aloof.

87. What is the surest key to the knowledge of God?
   (A) Your faith will not fail while God sustains it
   (B) It is to get hold of beauty, far beauty is the best interpreter of God to man
   (C) To know God requires firm faith
   (D) By reading sacred scripture.

88. What is the artists real function?
   (A) To prove things
   (B) To exhort men to good works
   (C) To create something
   (D) To exhibit things.

89. Which of the following words given below best replaces beauty used in the passage.
   (A) Elegance
   (B) Repellency
   (C) Imperfection
   (D) Blemish.

90. What is the Opposite of tragedy
   (A) Good fortune
   (B) Adversity
   (C) Unluckiness
   (D) Reverse.

Adda247 GET IT ON Google Play

ਗਣਿਤ (ਦੁਭਾਸ਼ੀ) – ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 91–120

91. 0 (ਸਿਫਰ) ਇੱਕ .... ਸੰਖਿਆ ਹੈ।
(A) ਪਰਿਮੇਯ
(B) ਅਪਰਿਮੇਯ
(C) ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ
(D) ਗ਼ੈਰਵਾਸਤਵਿਕ

92. ਜੇਕਰ $\frac{1}{4a^2}+4a^2=2$ ਹੋਵੇ ਤਾਂ $\frac{1}{2a}-2a=$
(A) 0 (ਸਿਫਰ)
(B) $\frac{1}{2}$
(C) 1
(D) $\frac{1}{4}$.

93. ਕਿਸ ਨੇ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਕਿ π (ਪਾਈ) ਦਾ ਮੁੱਲ $\frac{220}{70}$ ਅਤੇ $\frac{223}{71}$ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
(A) ਲੈਂਬਰਟ
(B) ਆਰਕੀਮੀਡੀਜ਼
(C) ਕਾਰਲ ਫਰੈਡਰਿਕ ਗਾਸ
(D) ਗੌਟਫਰੀਡ ਲੈਬਨਿਜ਼

94. ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਅਭਾਜ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਹੈ
(A) 2.5
(B) 3
(C) 5.2
(D) 5.6.

95. ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ .... ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਉੱਪ ਸਮੂਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
(A) ਪ੍ਰਾਕਿਰਤਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ
(B) ਵਾਸਤਵਿਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ
(C) ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ
(D) ਅਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆਵਾਂ

96. $\sqrt[3]{7}\times\sqrt[3]{49}=$
(A) $\sqrt{7}$
(B) 343
(C) 7
(D) 49.

97. ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਵੰਡ ਦੀ ਔਸਤ (ਮੱਧਮਾਨ) ਹੈ :
$1^2, 2^2, 3^2, \ldots\ldots n^2$
(A) $\frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$
(B) $\frac{n(n+1)^2}{4}$
(C) $\frac{(n+1)(2n+1)}{6}$
(D) $\frac{n(n+1)(2n+1)}{4}$

Adda247 GET IT ON Google Play

Section-B

Mathematics (Bilingual Section, Question Nos. 91–120)

91. 0 is a/an .... number.

(A) Rational

(B) Irrational

(C) Natural

(D) Non-Real.

92. If $\frac{1}{4a^2}+4a^2=2$, then $\frac{1}{2a}-2a=$

(A) 0 (zero)

(B) $\frac{1}{2}$

(C) 1

(D) $\frac{1}{4}$.

93. Who showed that the exact value of π(pie) lies between $\frac{220}{70}$ and $\frac{223}{71}$?

(A) Lambert

(B) Archimedes

(C) Carl Fredric Gauss

(D) Gottfried Leibniz.

94. The mean of first five prime numbers is :

(A) 2.5

(B) 3

(C) 5.2

(D) 5.6.

95. Set of rational numbers is a subset of the set of :

(A) Natural numbers

(B) Real numbers

(C) Integers

(D) Irrational numbers.

96. $\sqrt[3]{7}\times\sqrt[3]{49}$ =

(A) $\sqrt{7}$

(B) 343

(C) 7

(D) 49.

97. The mean of the following distribution is :

$1^2, 2^2, 3^2, ... n^2$

(A) $\frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$

(B) $\frac{n(n+1)^2}{4}$

(C) $\frac{(n+1)(2n+1)}{6}$

(D) $\frac{n(n+1)(2n+1)}{4}$.

Adda247
GET IT ON Google Play

98. ਹਿੰਦੂ-ਅਰਬੀ ਸੰਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਅੰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਹਨ?

(A) 9000
(B) 9999
(C) 99
(D) 8999.

99. 40, 043 ਵਿੱਚ 4 ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ :

(A) 30,690
(B) 39,069
(C) 39,690
(D) 39,960.

100. $\left(\frac{625}{256}\right)^{-3/4}$ = ...

(A) $\frac{125}{64}$
(B) $\frac{64}{125}$
(C) $\frac{16}{125}$
(D) $\frac{25}{64}$.

101. $x^6 - y^6 =$ ....

(A) $(x^4 - y^4)(x^2 + y^2)$
(B) $(x^2 - y^2)(x^4 + x^2y^2 + y^4)$
(C) $(x^2 + y^2)(x^4 - x^2y^2 + y^4)$
(D) $(x^4 + y^4)(x^2 - xy + y^2)$.

102. ਜੇਕਰ $(a + b)^3 = a^3 + b^3$, ਹੋਵੇ ਤਾਂ

(A) $ab > 0$
(B) $ab < 0$
(C) $a = 0$ ਜਾਂ $b = 0$ ਜਾਂ $a = -b$
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

103. ਜੇਕਰ ਵੇਚਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਲਾਭ ਤਿੱਗੁਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਵੇਗਾ

(A) $66\frac{2}{3}\%$
(B) 100%
(C) $105\frac{1}{3}\%$
(D) 120%.

104. ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਕੋਨ (ਤ੍ਰਿਸ਼ੰਕੂ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੋਲੇ ਦੇ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਅਤੇ ਆਇਤਨ ਸਮਾਨ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕੋਨ (ਤ੍ਰਿਸ਼ੰਕੂ) ਦੀ ਉ
ਅਤੇ ਗੋਲੇ ਦੇ ਵਿਆਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਹੈ :

(A) 1 : 1
(B) 1 : 2
(C) 2 : 1
(D) 3 : 2.

Adda247

GET IT ON Google Play

98. How many four digit numbers are there in the Hindu-Arabic Numeration system?

(A) 9000 (B) 9999

(C) 99 (D) 8999.

99. The differences in the place values of 4 in 40,043 is :

(A) 30,690 (B) 39,069

(C) 39,690 (D) 39,960.

100. $\left(\frac{625}{256}\right)^{-3/4}$ = ...

(A) $\frac{125}{64}$ (B) $\frac{64}{125}$

(C) $\frac{16}{125}$ (D) $\frac{25}{64}$.

101. $x^6 - y^6 =$ ....

(A) $(x^4 - y^4)(x^2 + y^2)$ (B) $(x^2 - y^2)(x^4 + x^2y^2 + y^4)$

(C) $(x^2 + y^2)(x^4 - x^2y^2 + y^4)$ (D) $(x^4 + y^4)(x^2 - xy + y^2)$.

102. If $(a + b)^3 = a^3 + b^3$, then

(A) $ab > 0$ (B) $ab < 0$

(C) $a = 0$ or $b = 0$ or $a = -b$ (D) None of the above.

Adda247

103. If selling price is doubled, the profit triples, then the profit percent is :

(A) $66\frac{2}{3}\%$ (B) 100%

(C) $105\frac{1}{3}\%$ (D) 120%.

104. If a cone and a sphere have equal radii and have equal volumes, then the ratio between the height of the cone and the diameter of the sphere is

(A) 1 : 1 (B) 1 : 2

(C) 2 : 1 (D) 3 : 2.

Adda247
GET IT ON Google Play

105. ਜੇਕਰ 6 ਮੀ: ਅਤੇ 11 ਮੀ: ਉਚਾਈ ਵਾਲੇ ਦੋ ਖੰਭੇ ਇੱਕ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ... ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਦੂਰੀ 12 ਮੀ: ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਖਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਦੂਰੀ ਹੈ :

(A) 12 ਮੀ:
(B) 11 ਮੀ:
(C) 13 ਮੀ:
(D) 15 ਮੀ:

106. ਜੇਕਰ A : B = 7 : 9 ਅਤੇ B : C = 3 : 5, ਹੋਵੇ ਤਾਂ A : B : C ਹੈ :

(A) 7 : 9 : 5
(B) 21 : 35 : 45
(C) 7 : 9 : 15
(D) 7 : 3 : 15.

107. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦੀ ਸਮਮਿਤੀ ਰੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(A) ਸਮਭੁਜੀ ਤ੍ਰਿਭੁਜ
(B) ਬਿਖਮਭੁਜੀ ਤ੍ਰਿਭੁਜ
(C) ਆਇਤ
(D) ਸਮਦੋਭੁਜੀ

108. ਉਸ ਚਤੁਰਭੁਜ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ, ਜਿਸ ਦੀ ਘੁੰਮਣ ਸਮਮਿਤੀ ਦਾ ਕ੍ਰਮ 1 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਪਰੰਤੂ ਰੇਖਾ ਸਮਮਿਤੀ

(A) ਵਰਗ
(B) ਸਮਾਂਤਰ ਚਤੁਰਭੁਜ
(C) ਆਇਤ
(D) ਸਮਚਤੁਰਭੁਜ

109. ਇੱਕ ਆਇਤਾਕਾਰ ਖੇਤ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ 5 : 4 ਹੈ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ, ਲੰਬਾਈ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਖੇਤ ਦਾ ਘੇਰਾ ਹੋਵੇਗਾ :

(A) 260 ਮੀ:
(B) 280 ਮੀ:
(C) 360 ਮੀ:
(D) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

110. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਅੰਕੜਾ ਸਮੂਹ ਲਈ ਮੱਧਮਾਨ 2 ਅਤੇ ਮੱਧਿਕਾ 3 ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਅੰਕੜੇ ਦਾ ਬਹੁਲਕ ਹੈ :

(A) 3
(B) 5
(C) 6
(D) 7

111. 5 ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਮੱਧਮਾਨ 18 ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮੱਧਮਾਨ ਹੈ। ਹਟਾਈ ਗਈ ਸੰਖਿਆ ਹੈ :

(A) 90
(B) 64
(C) 26
(D) 36.

112. 'ਰੇਖਾ ਗਣਿਤ ਦਾ ਪਿਤਾਮਾ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(A) ਪਾਈਥਾਗੋਰਸ
(B) ਆਰਕੀਮਿਡੀਜ਼
(C) ਯੂਕਲਿਡ
(D) ਥੇਲਜ਼

Adda247

Adda247 GET IT ON Google Play

105. Two poles of height 6 m and 11 m stand on a playground. If the distance between their feet is 12 m, then the distance between their tops is :

(A) 12 m (B) 11 m

(C) 13 m (D) 15 m.

106. If A : B = 7 : 9 and B : C = 3 : 5, then A : B : C is :

(A) 7 : 9 : 5 (B) 21 : 35 : 45

(C) 7 : 9 : 15 (D) 7 : 3 : 15.

107. Which of the following has no line of symmetry?

(A) Equilateral Triangle (B) Scalene Triangle

(C) Rectangle (D) Isosceles Triangle.

108. Name a quadrilateral with a rotational symmetry of order more than 1, but not a line symmetry:

(A) Square (B) Parallelogram

(C) Rectangle (D) Rhombus.

109. The ratio between the length and breadth of a rectangular field is 5 : 4. If the breadth is 20 meters less than the length, the perimeter of the field is :

(A) 260 m (B) 280 m

(C) 360 m (D) None of these.

110. For a data, the mean is 2 and median is 3, then mode of data is :

(A) 3 (B) 5

(C) 6 (D) 7.

111. The mean of 5 numbers is 18. If a number is excluded the mean becomes 16. The excluded number is :

(A) 90 (B) 64

(C) 26 (D) 36.

112. Who is known as father of 'Geometry'?

(A) Pythagoras (B) Archimedes

(C) Euclid (D) Thales.

113. [illegible]

(A) [illegible] (B) [illegible]

(C) [illegible] (D) [illegible]

114. [illegible]

(A) [illegible] (B) [illegible]

(C) [illegible] (D) [illegible]

115. [illegible]

(A) [illegible] (B) [illegible]

(C) [illegible] (D) [illegible]

116. [illegible]

(A) [illegible]

(B) [illegible]

(C) [illegible]

(D) [illegible]

117. [illegible]

"[illegible]"

(A) [illegible] (B) [illegible]

(C) [illegible] (D) [illegible]

118. [illegible]

"[illegible]"

(A) [illegible] (B) [illegible]

(C) [illegible] (D) [illegible]

119. [illegible]?

(A) [illegible] (B) [illegible]

(C) [illegible] (D) [illegible]

120. [illegible]

(A) [illegible] (B) [illegible]

(C) [illegible] (D) [illegible]

Adda247 GET IT ON Google Play

113. Which of the following is not a value of teaching mathematics?

(A) Utilitarian value (B) Disciplinary value

(C) Intellectual value (D) Religious value.

114. Which of the following is the best method for teaching Geometrical Theorems at secondary school level?

(A) Lecture method (B) Laboratory method

(C) Analytic-Synthetic method (D) Traditional method.

115. Mathematical formulae can be deduced by :

(A) Inductive method (B) Deductive method

(C) Laboratory method (D) Discussion method.

116. A scientific evaluation procedure for mathematics students is based on :

(A) Objective Type Questions (B) Essay Type Questions

(C) Oral Testing (D) All of these.

117. Who said :

"Mathematics is the gate and key of all the sciences".

(A) Bacon (B) Pluto

(C) Aryabhatta (D) Pythagoras.

118. Who said :

"Mathematics is the miror of civilization".

(A) Bacon (B) Newton

(C) Galileo (D) Hogben.

119. The Project method of teaching was developed by :

(A) Bloom (B) Herbert

(C) John Dewey (D) Kilpatric.

120. Meaning of the word 'Heurisco' is :

(A) To Discover (B) To Learn

(C) To Think (D) To Know.

Adda247
GET IT ON Google Play

113. Which of the following is not a value of teaching mathematics?
(A) Utilitarian value
(B) Disciplinary value
(C) Intellectual value
(D) Religious value.

114. Which of the following is the best method for teaching Geometrical Theorems at secondary school level?
(A) Lecture method
(B) Laboratory method
(C) Analytic-Synthetic method
(D) Traditional method.

115. Mathematical formulae can be deduced by :
(A) Inductive method
(B) Deductive method
(C) Laboratory method
(D) Discussion method.

116. A scientific evaluation procedure for mathematics students is based on :
(A) Objective Type Questions
(B) Essay Type Questions
(C) Oral Testing
(D) All of these.

117. Who said :
"Mathematics is the gate and key of all the sciences".
(A) Bacon
(B) Pluto
(C) Aryabhatta
(D) Pythagoras.

118. Who said :
"Mathematics is the miror of civilization".
(A) Bacon
(B) Newton
(C) Galileo
(D) Hogben.

119. The Project method of teaching was developed by :
(A) Bloom
(B) Herbert
(C) John Dewey
(D) Kilpatric.

120. Meaning of the word 'Heurisco' is :
(A) To Discover
(B) To Learn
(C) To Think
(D) To Know.

Adda247
GET IT ON Google Play

ਵਿਗਿਆਨ (ਦੁਭਾਸ਼ੀ) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ: 121–150

121. ਮਨੁੱਖੀ ਅੱਖ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਭਾਗ ਰੰਗ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?
(A) ਆਇਰਿਸ
(B) ਕੋਨ
(C) ਕਾਰਨੀਆ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

122. ਸਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ?
(A) ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ
(B) ਵਖ਼ਰਾਅ (ਵਖ਼ਰੇਵਾਂ)
(C) ਫੈਲਾਅ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

123. ਕਿਸ ਤਾਰਾਮੰਡਲ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
(A) ਸੀਰਿਯਸ
(B) ਓਰਾੱਯਨ
(C) ਕੈਸੀਯੋਪਿਯਾ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

124. ਅੰਤਰ ਰਿਸਾਵੀ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
(A) ਨਲੀ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ
(B) ਨਲੀ ਵਿਹੀਨ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ
(C) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

125. ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਧਾਤਾਂ ਦੇ ਆਕਸਾਈਡਾਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
(A) ਤੇਜ਼ਾਬੀ
(B) ਖਾਰਾ
(C) ਨਾ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਨਾ ਖਾਰਾ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

126. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਅਧਾਤ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣ ਤੇ ਅੱਗ ਫੜ ਲੈਂਦੀ ਹੈ?
(A) ਸਲਫ਼ਰ
(B) ਫ਼ਾਸਫ਼ੋਰਸ
(C) ਕਾਰਬਨ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

127. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਗਲਤ ਹੈ?
(A) ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
(B) ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਮੱਲੜ੍ਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
(C) ਰਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਅਕਾਰਬਨਿਕ ਪਦਾਰਥ ਹਨ।
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

128. 'ਟਾਈਟ੍ਰੇਸ਼ਨ' (Titration) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ (Domain) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ?
(A) ਬੋਧਵਾਦੀ (Cognitive)
(B) ਭਾਵਨਾਤਮਕ (Affective)
(C) ਸਾਈਕੋਮੋਟਰ (Psychomotor)
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

129. ਵਿਗਿਆਨਕ ਢੰਗ/ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
(A) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਧੀ
(B) ਹਿਯੂਰਿਸਟਿਕ (Heuristic) ਵਿਧੀ
(C) ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਵਿਧੀ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

130. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਢੰਗ 'ਖ਼ੁਦ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਣ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ?
(A) ਲੈਕਚਰ ਵਿਧੀ
(B) ਲੈਕਚਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਧੀ
(C) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਧੀ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

Adda247 GET IT ON Google Play

Science (Bilingual Section, Question Nos. 121 to 150)

121. Which part of human eye senses colour?
(A) Iris
(B) Cones
(C) Cornea
(D) None of the above.

122. Rainbow is a natural phenomenon based on :
(A) Reflection
(B) Diffraction
(C) Dispersion
(D) None of the above.

123. Which constellation is also known as the Hunter?
(A) Sirius
(B) Orion
(C) Cassiopeia
(D) None of the above.

124. Endocrine glands are also known as :
(A) Duct glands
(B) Ductless glands
(C) Both of the above
(D) None of the above.

125. Generally, metallic oxides are :
(A) Acidic in nature
(B) Basic in nature
(C) Neutral
(D) None of the above.

126. Which of the following non-metal catches fire if exposed to air?
(A) Sulphur
(B) Phosphorous
(C) Carbon
(D) None of the above.

127. Which of the following is false?
(A) Fertilizers are prepared in factories
(B) Fertilizers provide Humus to the soil
(C) Fertilizers are inorganic salts
(D) None of the above.

128. 'Titration' incorporates which of the following domains of learning?
(A) Cognitive
(B) Affective
(C) Psychomotor
(D) All the above.

129. Scientific method is also known as :
(A) Project method
(B) Heuristic method
(C) Problem-solving method
(D) None of the above.

130. Which of the following methods is based upon the principle of 'learning by doing'?
(A) Lecture method
(B) Lecture-cum-demonstration method
(C) Project method
(D) All the above.

131. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਧਿਆਪਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਪਹੁੰਚ (Approach) ਸਾਈਕੋਮੋਟਰ (Psychomotor) ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ?

(A) ਕਲਾਸਰੂਮ ਅਧਿਆਪਨ
(B) ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ
(C) ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦਾ ਕੰਮ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

132. ਅਧਿਆਪਨ ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀ (Teaching aids) ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਸਥਾਨ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(A) ਸਹੀ
(B) ਗਲਤ
(C) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

133. ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

(A) ਵੋਗਲ ਦੀ ਸਪਾਟ ਚੈੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਕੇਲ
(B) ਬਲੂਮ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (Taxonomy)
(C) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

134. ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

(A) ਲਿਖਿਤ ਕਿਸਮ ਦਾ ਟੈਸਟ
(B) ਕਾਰਜ-ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦਾ ਟੈਸਟ
(C) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੁਆਰਾ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

135. ਉਪਚਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਆਪਨ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ?

(A) ਸਥਾਪਨ ਮੁਲਾਂਕਣ (Placement Evaluation)
(B) ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ (Formative Evaluation)
(C) ਸੰਖੇਪ ਮੁਲਾਂਕਣ (Summative Evaluation)
(D) ਨਿਦਾਨਿਕ ਜਾਂਚ (Diagnostic Testing)

136. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਅਧਿਆਪਨ ਸਹਾਇਕ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਡ (Projected) ਹੈ?

(A) ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ
(B) ਸਲਾਈਡ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ
(C) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

137. ਲਾਈਕੇਨ ਕਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਹਿਜੀਵੀ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਕਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(A) ਕਾਈ ਅਤੇ ਉੱਲੀ
(B) ਕਾਈ ਅਤੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ
(C) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

138. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗਲਣ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲਵੇਗਾ?

(A) ਉਨੀ ਕੱਪੜੇ
(B) ਧਾਤੂ ਦੇ ਕੈਨ
(C) ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਲਿਫ਼ਾਫੇ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

139. ਜਦੋਂ ਤਾਂਬੇ ਦੇ ਬਰਤਨ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਿੱਲ੍ਹੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਜੰਮੀ ਹਲਕੀ ਪਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(A) ਕਾਪਰ ਹਾਈਡ੍ਰੋਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਕਾਪਰ ਕਾਰਬੋਨੇਟ
(B) ਕਾਪਰ ਆਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਕਾਪਰ ਕਾਰਬੋਨੇਟ
(C) ਕਾਪਰ ਹਾਈਡ੍ਰੋਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਕਾਪਰ ਆਕਸਾਈਡ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

140. 'ਬਿਟੂਮਨ' ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪੈਟ੍ਰੋਲੀਅਮ ਉਪਜ ਹੈ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

(A) ਰੰਗ
(B) ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ
(C) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

Adda247 GET IT ON Google Play

131. Which of the following is the best approach of teaching science for achieving the psychomotor objectives?
(A) Classroom teaching
(B) Home Assignments
(C) Laboratory work
(D) All the above.

132. Teaching aids can replace a teacher :
(A) True
(B) False
(C) Both the above
(D) None of the above.

133. A good Science text book can be evaluated on the basis of :
(A) Vogel's spot check Evaluation Scale
(B) Bloom's Taxonomy
(C) Both the above
(D) None of the above.

134. Evaluation in science should be based upon :
(A) Written type tests
(B) Performance type tests
(C) A variety of techniques
(D) None of the above.

135. Remedial teaching is based upon :
(A) Placement evaluation
(B) Formative evaluation
(C) Summative evaluation
(D) Diagnostic testing.

136. Which of the following is a projected aid?
(A) Television
(B) Slide projector
(C) Both the above
(D) None of the above.

137. In case of lichens, the symbiotic relationship exists between :
(A) An alga and fungus
(B) An alga and bacteria
(C) Both the above
(D) None of the above.

138. Which of the following will take maximum time to degenerate?
(A) Woolen clothes
(B) Metal Cans
(C) Plastic Bags
(D) None of the above.

139. The green coating on a copper vessel when it is exposed to moist air for a long time consists of
(A) Copper hydroxide and copper carbonate
(B) Copper oxide and copper carbonate
(C) Copper hydroxide and copper oxide
(D) None of the above.

140. 'Bitumen' a petroleum product is used in :
(A) Paints
(B) Road surfacing
(C) Both the above
(D) None of the above.

Adda247 GET IT ON Google Play

141. ਲਾਲ ਅੰਕੜਾ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ?
(A) ਖ਼ਤਰੇ ਦੇ ਕਗਾਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ (B) ਪੌਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ
(C) ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ (D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

142. ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਟਰਾਲੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?
(A) ਬਲ ਲਗਾਉਣ ਪਵੇਗਾ (B) ਧੱਕਣਾ ਪਵੇਗਾ
(C) ਖਿਚਣਾ ਪਵੇਗਾ (D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ।

143. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਰਗੜ ਦੇ ਵਧਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰੋ:
(A) ਵੇਲਣੀ, ਸਥਿਤਿਕ, ਸਰਕਣਸ਼ੀਲ (B) ਵੇਲਣੀ, ਸਰਕਣਸ਼ੀਲ, ਸਥਿਤਿਕ
(C) ਸਥਿਤਿਕ, ਸਰਕਣਸ਼ੀਲ, ਵੇਲਣੀ (D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

144. ਮਨੁੱਖੀ ਕੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਅਵ੍ਰਿਤੀ ਹੈ:
(A) 20 ਤੋਂ 20,000 Hz (B) 50 ਤੋਂ 50,000 Hz
(C) 10 ਤੋਂ 10,000 Hz (D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

145. ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਭਾਗ, ਬਾਥਰੂਮ ਦੀਆਂ ਟੂਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪਹੀਆਂ ਦੇ ਰਿੰਗ ਉਤੇ .... ਦਾ ਮੁਲੰਮਾਕਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
(A) ਕਰੋਮਿਅਮ (B) ਟਿਨ
(C) ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ (D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

146. ਭੂਚਾਲ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਆਵੇਗਾ, ਕੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?
(A) ਹਾਂ (B) ਨਹੀਂ
(C) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ (D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

147. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲੋਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਥਣਧਾਰੀ (Mammal) ਕਿਹੜਾ ਸੀ?
(A) ਇੱਕ ਹਾਥੀ (B) ਡੌਲੀ ਭੇਡ
(C) ਹਾਈਡ੍ਰਾ (D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

148. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਠੀਕ ਕ੍ਰਮ ਤੇ ਟਿੱਕ ਕਰੋ:
(A) ਉੱਨ ਉਤਾਰਨਾ, ਅਭਿਮਾਰਜਨ, ਛੰਟਾਈ, ਬੁਰ ਚੁਣਨਾ, ਰੰਗਾਈ, ਧਾਗਾ, ਬਣਾਉਣਾ
(B) ਅਭਿਮਾਰਜਨ, ਛੰਟਾਈ, ਉੱਨ ਉਤਾਰਨਾ, ਬੁਰ ਚੁਣਨਾ, ਧਾਗਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਰੰਗਾਈ
(C) ਉੱਨ ਉਤਾਰਨਾ, ਬੁਰ ਚੁਣਨਾ, ਛੰਟਾਈ, ਅਭਿਮਾਰਜਨ, ਰੰਗਾਈ, ਧਾਗਾ ਬਣਾਉਣਾ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

149. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਰਸਾਇਣਿਕ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ?
(A) ਕੋਲੇ ਦਾ ਜਲਣਾ (B) ਭੋਜਨ ਦਾ ਪਾਚਨ ਹੋਣਾ (Digestion)
(C) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸ਼ਲੇਸ਼ਣ (D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

150. ਡੱਡੂ ਸਾਹ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ?
(A) ਚਮੜੀ (B) ਫੇਫੜੇ
(C) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ (D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

Adda247
GET IT ON Google Play

141. Red Data Book contains a record of :
(A) Endangered species
(B) Plant species
(C) Animal species
(D) All the above.

142. To move a loaded trolly, we have to
(A) Apply force
(B) Push
(C) Pull
(D) All the above.

143. Arrange the following in increasing order of friction :
(A) Rolling, static, sliding
(B) Rolling, sliding, static
(C) Static, sliding, rolling
(D) None of the above.

144. The range of audible frequencies for human ear is :
(A) 20 to 20,000 Hz
(B) 50 to 50,000 Hz
(C) 10 to 10,000 Hz
(D) None of the above.

145. .... plating is done on car parts, bath taps and wheel rims.
(A) Chromium
(B) Tin
(C) Aluminium
(D) None of the above.

146. Is it possible to predict when and where the earthquake may occur?
(A) Yes
(B) No
(C) Both the above
(D) None of the above.

147. The first mammal to be cloned was
(A) An elephant
(B) Dolly sheep
(C) Hydra
(D) None of the above.

148. Tick the correct sequence :
(A) Shearing, scouring, sorting, burring, dyeing, rolling
(B) Scouring, sorting, shearing, burring, rolling, dyeing
(C) Shearing, burring, sorting, scouring, dyeing, rolling
(D) None of the above.

149. Which of the following is not a chemical change?
(A) Burning of coal
(B) Digestion of food
(C) Photosynthesis
(D) None of the above.

150. Frogs breathe through :
(A) Skin
(B) Lungs
(C) Both the above
(D) None of the above.

Adda247

91. [illegible]

(A) [illegible]

(B) [illegible]

(C) [illegible]

(D) [illegible]

92. [illegible]

(A) 1920

(B) 1910

(C) 1915

(D) 1905

93. ਹੜੱਪਾ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਿਸਨੇ ਕਰਵਾਈ?

(A) ਦਯਿਆ ਰਾਮ ਸਾਹਨੀ

(B) ਰਖਾਲ ਦਾਸ ਬੈਨਰਜੀ

(C) ਮਿਰਾਲੇ

(D) ਬੀ. ਕੇ. ਥਾਪਰ

94. ਪੰਜਵੀਂ ਸਦੀ ਈਸਵੀਂ ਵਿਚ ਗੁਪਤ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਪਤਨ ਕਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੋਇਆ।

(A) ਚਾਲੂਕਿਆਂ ਦੇ ਹਮਲੇ

(B) ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਦਾ ਹਮਲਾ

(C) ਹੂਣਾਂ ਦਾ ਹਮਲਾ

(D) ਪਲਵਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ

95. ਸਕ-ਸੰਮਤ (ਕੈਲੰਡਰ) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿਸਨੇ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ?

(A) 58 ਈ. ਪੂ. ਵਿਚ ਕਦੀਫੀਸਸ ਨੇ

(B) 78 ਈ. ਵਿਚ ਰੁਦਰਦਮਨ ਪਹਿਲੇ ਨੇ

(C) 58 ਈ. ਪੂ. ਵਿਚ ਵਿਕਰਮਾਦਿਤਿਆ ਨੇ

(D) 78 ਈਸਵੀਂ ਵਿਚ ਕਨਿਸ਼ਕ ਨੇ

96. ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਸੁਲਤਾਨ ਕੌਣ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਨਿਯਮਤ ਮੁਦਰਾ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜ[illegible] ਘੋਸ਼ਤ ਕੀਤਾ?

(A) ਬਲਬਨ

(B) ਆਰਾਮ ਸ਼ਾਹ

(C) ਅਲਤਮਸ਼

(D) ਨਸੀਰੁੱਦੀਨ ਮਹਮੂਦ

97. ਮੱਧ ਕਾਲ ਵਿਚ 'ਦਰਬਾਰ-ਏ-ਅਕਬਰੀ' ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ?

(A) ਮੁਹੰਮਦ ਹੁਸੈਨ

(B) ਮਲਿਕ ਮੁਹੰਮਦ ਜਾਯਸੀ

(C) ਅਬੁਲ ਫਜ਼ਲ

(D) ਅਮੀਰ ਖੁਸਰੋ

98. ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਚਾਰ-ਮੀਨਾਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਿਸਨੇ ਕਰਾਇਆ?

(A) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਰਾਏ

(B) ਮੁਹੰਮਦ ਕੁਲੀ ਕੁਤਬ ਸ਼ਾਹ

(C) ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ

(D) ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ

Adda247 GET IT ON Google Play

OR

Social Studies/Social Science (Bilingual Section, Question Nos. 91 to 150)

91. Which of the following is Fundamental Right?

(A) Right to Property
(B) Right to freedom of religion
(C) Right to Work
(D) All of these.

92. In which year Bengal was divided into two parts?

(A) 1920
(B) 1910
(C) 1915
(D) 1905.

93. Who is excavator of Harappa site?

(A) Daya Ram Sahni
(B) Rakhal Das Bannerji
(C) Mackey
(D) B.K. Thapar.

94. Gupta Empire declined in the fifth century A.D. as a consequence of

(A) Chalukya raids
(B) Greek invasion
(C) Hun invasion
(D) Pallava raids.

95. Who started Saka Era and when?

(A) Kadphises in 58 BC
(B) Rudradaman-I in 78 AD
(C) Vikramaditya in 58 BC
(D) Kanishka in 78 AD.

96. Who was the first Sultan of Delhi to issue regular currency and to declare Delhi as capital of his empire?

(A) Balban
(B) Aram Shah
(C) Illitutmish
(D) Nasiruddin Mahmud.

97. The medieval Indian literary work 'Darbar-e-Akbari' was written by

(A) Muhammad Hussain
(B) Malik Muhammad Jayasi
(C) Abul Fazl
(D) Amir Khusrau.

98. Who build Charminar of Hyderabad?

(A) Krishan Dev Rai
(B) Muhammad Quli Qutb Shah
(C) Nadir Shah
(D) Aurangzeb.

Adda247

Adda247
GET IT ON Google Play

99. ਸਾਈਮਨ ਕਮੀਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਿਓਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ?
(A) ਮਾਰਲੇ-ਮਿੰਟੋ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਲਈ।
(B) ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਗਣਤੰਤਰ ਰਾਜ ਘੋਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ।
(C) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਧਿਨਿਯਮ 1919 ਦੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ।
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

100. ਗਾਂਧੀ-ਇਰਵਿਨ ਸਮਝੌਤਾ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
(A) 23 ਸਤੰਬਰ 1932
(B) 15 ਮਾਰਚ 1933
(C) 05 ਮਾਰਚ 1931
(D) 10 ਫਰਵਰੀ 1930

101. ਮਹਮੂਦ ਗਜ਼ਨਬੀ ਨੇ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਹਮਲਾ ਕਦੋਂ ਕੀਤਾ?
(A) 1004 ਈਸਵੀ - 1005 ਈਸਵੀ
(B) 1006 ਈਸਵੀ - 1007 ਈਸਵੀ
(C) 1000 ਈਸਵੀ - 1001 ਈਸਵੀ
(D) 998 ਈਸਵੀ - 999 ਈਸਵੀ

102. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਜੋੜਾ ਸਹੀ ਹੈ?
(A) ਪਾਣੀਪਤ ਦੀ ਤੀਜੀ ਲੜਾਈ : 1764
(B) ਰੈਗੂਲੇਟਿੰਗ ਐਕਟ : 1773
(C) ਪਿਟੱਸ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ: 1761
(D) ਅਲੱਾਹਬਾਦ ਦੀ ਸੰਧੀ: 1784

103. ਭਾਰਤ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਬਣਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਰਤੀ ਕੌਣ ਸੀ?
(A) ਐਮ. ਕੇ. ਗਾਂਧੀ
(B) ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਰੈਡੀਆਰ
(C) ਵਲੱਭਭਾਈ ਪਟੇਲ
(D) ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਰਾਜਾ ਗੋਪਾਲਾਚਾਰੀਆਂ।

104. ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿੱਥੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ?
(A) ਰਾਜਸਥਾਨ
(B) ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ
(C) ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
(D) ਕੇਰਲਾ

105. ਅਮਰੀਕਨ ਸਿਵਲ ਯੁੱਧ ਨਾਲ ਕਿਸ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਇਆ?
(A) ਗੁਲਾਮ ਪ੍ਰਥਾ
(B) ਜ਼ਮੀਨਦਾਰੀ ਪ੍ਰਥਾ
(C) ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

Adda247

Adda247 GET IT ON Google Play

Why Simon Commission was established?

(A) To enquire into the working of the Marley-Minto reforms.

(B) To declare India as republic State

(C) To enquire into the working of the Govt. of India Act, 1919 and to suggest further reforms in the system of administration

(D) None of these.

100. When was Gandhi-Irvin Pact taken place?

(A) September 23, 1932
(B) March 15, 1933
(C) March 5, 1931
(D) February 10, 1930.

101. The first invasion of India by Mahmud Ghazni was in

(A) 1004 (AD) - 1005 (AD)
(B) 1006 (AD) - 1007 (AD)
(C) 1000 (AD) - 1001 (AD)
(D) 998 (AD) - 999 (AD).

102. Which of the following is correctly matched?

(A) Third battle of Panipat : 1764
(B) Regulating Act : 1773
(C) Pitt's India Act : 1761
(D) Treaty of Allahabad : 1784.

103. Who was first Indian to become Governor General of India ?

(A) M.K. Gandhi
(B) Ramaswamy Reddiar
(C) Vallabhbhai Patel
(D) Chakravarti Raja Gopalacharya.

104. Panchayati Raj System was first introduced in

(A) Rajasthan
(B) Tamil Nadu
(C) Andhra Pradesh
(D) Kerala.

105. The American Civil War saw the end of

(A) Slavery
(B) Land lordism
(C) Monarchy
(D) None of the above.

Adda247 GET IT ON Google Play

106. 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮਗਰਲੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਚੀਨ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਕਿਹੜੀ ਵਸਤੂ ਦਾ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ?

(A) ਚਾਹ ਅਤੇ ਰੇਸ਼ਮ
(B) ਖੰਡ
(C) ਕਪਾਹ
(D) ਪਟਸਨ

107. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(A) ਸੰਸਦੀ ਸਰਕਾਰ
(B) ਸੰਘਾਤਮਕ ਸਰਕਾਰ
(C) ਦੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ
(D) ਲਿਖਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ

108. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ .... ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ।

(A) ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ
(B) ਬਰਾਬਰੀ
(C) ਪਹਿਚਾਣ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

109. ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਚੋਣਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

(A) ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ (M.P.)
(B) ਵਿਧਾਇਕ (M.L.A.)
(C) ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ
(D) ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰ

110. ਰਾਜਸਭਾ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਮਜਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

(A) 238, 12
(B) 233, 12
(C) 240, 10
(D) 242, 8

111. ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਝਗੜੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਿੱਥੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

(A) ਚੋਣ ਕਮੀਸ਼ਨ
(B) ਸੰਸਦ
(C) ਸਰਵ-ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ
(D) ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ

112. ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਖਰਤਾ ਦਿਵਸ ਕਦੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(A) 08 ਸਤੰਬਰ
(B) 02 ਅਕਤੂਬਰ
(C) 15 ਜੁਲਾਈ
(D) 14 ਨਵੰਬਰ

113. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ .... ਅਨੁਸੂਚੀਆਂ ਹਨ।

(A) 09
(B) 10
(C) 11
(D) 12

Adda247
GET IT ON Google Play

In the late 18th century which of the following goods was brought by English East India Company from China?

(A) Tea and Silk
(B) Sugar
(C) Cotton
(D) Jute.

Which of the following is not a feature of Indian Constitution?

(A) Parliamentary form of government
(B) Federal form of government
(C) Double citizenship
(D) A written constitution.

108. UNO emphasized the .... of all the human beings.

(A) Individuality
(B) Equality
(C) Identity
(D) None of the above.

109. President electoral college consists of

(A) (M.P.) Member of Parliament
(B) (M.L.A.) Member Legislature Assembly
(C) Members of Gramsabha
(D) Elected members of Parliaments and State Legislative.

110. How many elected and nominated members are there in Rajya Sabha?

(A) 238, 12
(B) 233, 12
(C) 240, 10
(D) 242, 8.

111. A dispute regarding the election of President is referred to the

(A) Election Commission
(B) Parliament
(C) Supreme Court
(D) Vice President.

112. World Literacy Day is celebrated on

(A) 8th September
(B) 2nd October
(C) 15th July
(D) 14th November.

113. Constitution of India contain .... schedules.

(A) 9
(B) 10
(C) 11
(D) 12.

Adda247

Adda247
GET IT ON Google Play

114. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?
(A) 1947
(B) 1951
(C) 1956
(D) 1966

115. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਵੋਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ (EVM) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?
(A) 2007
(B) 2004
(C) 2003
(D) 1990

116. ਮਿਡ-ਡੇ-ਮੀਲ ਸਕੀਮ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ .... ਰਾਜ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ।
(A) ਕੇਰਲ
(B) ਤਾਮਿਲ ਨਾਡੂ
(C) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ
(D) ਮੱਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

117. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਕਦੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ?
(A) 04 ਅਗਸਤ, 2009
(B) 15 ਦਸੰਬਰ, 2002
(C) 01 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2010
(D) 01 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2009

118. ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ .... ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ।
(A) ਨਾਰਵੇ
(B) ਸਵੀਡਨ
(C) ਆਇਰਲੈਂਡ
(D) ਇੰਗਲੈਂਡ

119. ਸ਼ਿਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
(A) 1918
(B) 1920
(C) 1921
(D) 1919

120. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ .... ਵਿਖੇ ਹੈ।
(A) ਹੇਗ (ਹਾਲੈਂਡ)
(B) ਜਿਨੇਵਾ (ਸਵਿਟਜਰਲੈਂਡ)
(C) ਓਸਲੋ (ਨਾਰਵੇ)
(D) ਲੰਦਨ (ਇੰਗਲੈਂਡ)

121. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ 'ਰੋਟੀ ਦੀ ਟੋਕਰੀ' ਬਣਿਆ?
(A) ਭਾਰਤ
(B) ਫ੍ਰਾਂਸ
(C) ਅਮਰੀਕਾ
(D) ਇੰਗਲੈਂਡ

122. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਪਾਰਕ ਫਸਲ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?
(A) ਚਾਵਲ
(B) ਕਣਕ
(C) ਕਪਾਹ
(D) ਮੱਕੀ

Adda247
GET IT ON Google Play

114. In which year Indian states were reorganized on linguistic basis?
(A) 1947
(B) 1951
(C) 1956
(D) 1966.

115. When EVM for the first time used in India for Lok Shabha election?
(A) 2007
(B) 2004
(C) 2003
(D) 1990.

116. The Mid-Day Meal scheme was first implemented in the state of ....
(A) Kerala
(B) Tamil Nadu
(C) Maharashtra
(D) Madhya Pradesh.

117. When was right to Education Act implemented in India?
(A) 4th August, 2009
(B) 15th December, 2002
(C) 1st April, 2010
(D) 1st April, 2009.

118. Directive principles of the state policy were taken from ....country.
(A) Norway
(B) Sweden
(C) Ireland
(D) England.

119. When was Shiromani Akali Dal formed?
(A) In 1918
(B) In 1920
(C) In 1921
(D) In 1919.

120. Head office of International Court of Justice is in ....
(A) Hague (Holland)
(B) Geneva (Switzerland)
(C) Oslo (Norway)
(D) Londan (England).

121. Which one of the following countries became the bread basket of the world?
(A) India
(B) France
(C) America
(D) England.

122. Which of the following is a commercial crop?
(A) Rice
(B) Wheat
(C) Cotton
(D) Corn.

123. ਸੂਰਜੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਗ੍ਰਹਿ ਸਭ ਤੋਂ ਘਟ ਸੰਘਣਾ (ਘਟ ਘਣਤਾ ਵਾਲਾ) ਹੈ?

(A) ਸ਼ੁੱਕਰ
(B) ਪ੍ਰਿਥਵੀ
(C) ਸ਼ਨੀ
(D) ਵਰੁਣ

124. ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤਹ ਦੇ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ ....% ਥਲ ਭਾਗ ਹੈ?

(A) 20
(B) 25
(C) 29
(D) 35

125. ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਤੱਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ?

(A) ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ
(B) ਊਰਜਾ/ਸ਼ਕਤੀ
(C) ਕੱਚਾ ਮਾਲ
(D) ਮਜਦੂਰ

126. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਖਰੀਫ ਫਸਲ ਹੈ?

(A) ਕਣਕ
(B) ਸਰੋਂ
(C) ਮੱਕੀ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

127. ਬਾਕਸਾਈਟ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਤਪਾਦਕ ਰਾਜ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

(A) ਬਿਹਾਰ
(B) ਉੜੀਸ਼ਾ
(C) ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ
(D) ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

128. "ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਪੌਦੇ ਆਪਣੇ ਭੌਤਿਕ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਅੰਤਰਨਿਰਭਰ ਅਤੇ ਅੰਤਰਸੰਬੰਧਤ ਹਨ।" ਇਸ ਅੰਤਰਨਿਰਭਰਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਕੀ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(A) ਭੌਤਕ ਵਾਤਾਵਰਨ
(B) ਭੋਜਨ ਲੜੀ
(C) ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

129. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਾ ਅੰਤਰਾਲ .... ਦੇ ਕਾਰਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(A) ਉਚਾਈ ਵਿਚ ਅੰਤਰ
(B) ਜਲ-ਸੰਗਠਨ ਵਿਚ ਅੰਤਰ
(C) ਲੰਬਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ
(D) ਵਿਥਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ

130. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਹੈ?

(A) ਭਾਰਤ
(B) ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ
(C) ਅਰਬ
(D) (A) ਅਤੇ (B) ਦੋਵੇਂ

Adda247
GET IT ON Google Play

123. Which is the least dense planet of solar system?

(A) Mercury
(B) Earth
(C) Saturn
(D) Naptune.

124. Land covers only about .... % of the total surface area of the earth's surface.

(A) 20
(B) 25
(C) 29
(D) 35.

125. Which of the following does not affect the location of Industries?

(A) Per capita income
(B) Energy/Power
(C) Raw material
(D) Labour.

126. Which of the following is Kharif crop?

(A) Wheat
(B) Mustard
(C) Maize
(D) None of the above.

127. Which state is the largest producer of bauxite?

(A) Bihar
(B) Odisha
(C) West Bengal
(D) Arunachal Pradesh.

128. "All the plants and animals in an area are interdependent and interrelated to each other in their physical environment." What is the name given to this interrelationship and interdependence?

(A) Physical environment
(B) Food chain
(C) Ecosystem
(D) All the above.

129. There is difference in the duration of sunlight at different places due to ....

(A) Difference in altitudes
(B) Difference in water-bodies
(C) Difference in longitude
(D) Difference in latitude.

130. Which of the following is the largest peninsula?

(A) India
(B) South Africa
(C) Arabia
(D) Both (A) and (B).

131. ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਅਤੇ ਲੇਹ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਦੱਰਾ ਜੋੜਦਾ ਹੈ?

(A) ਰੋਹਤਾਂਸ ਦੱਰਾ

(B) ਮਾਨਾ ਦੱਰਾ

(C) ਜੋਜ਼ੀਲਾ ਦੱਰਾ

(D) ਨਾਥੂਲਾ ਦੱਰਾ

132. ਭਾਰਤ ਦਾ ਮਾਨਕ ਮਧਿਆਨ (ਮਿਆਰੀ ਮੈਰੀਡਿਅਨ) ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

(A) 60° 30′ ਪੂਰਬ

(B) 75° 30′ ਪੂਰਬ

(C) 90° 30′ ਪੂਰਬ

(D) 82° 30′ ਪੂਰਬ

133. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰਕ ਰੇਖਾ ਨਹੀਂ ਲੰਘਦੀਂ?

(A) ਰਾਜਸਥਾਨ

(B) ਉੜੀਸ਼ਾ

(C) ਛੱਤੀਸਗੜ

(D) ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ

134. ਖਰੀਫ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

(A) ਫਰਵਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ

(B) ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ

(C) ਜੁਲਾਈ ਅਤੇ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ

(D) ਸਤੰਬਰ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ

135. ਲੈਟੇਰਾਈਟ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ .... ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(A) ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਵਰਖਾ

(B) ਵੱਧ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਵਰਖਾ

(C) ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਵੱਧ ਵਰਖਾ

(D) ਵੱਧ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਵੱਧ ਵਰਖਾ

136. .... ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਰੂਰੀ ਗਿਆਨ ਦੇਣਾ, ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਰਵੱਈਆ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਵੈ-ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਉਣਾ।

(A) ਸੈਕੰਡਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ (1952–53)

(B) ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਰੀਕੁਲਮ ਫਰੇਮਵਰਕ ਫਾਰ ਸਕੂਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (2000)

(C) ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਲਿਸੀ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ (1986)

(D) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ

137. ਬਲੂਮਸ ਟੈਕਸੋਨੋਮੀ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(A) ਗਿਆਨ

(B) ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

(C) ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ

(D) ਜਵਾਬ

Adda247 GET IT ON Google Play

131. Which pass links Srinagar to Leh?

(A) Rohtas Pass
(B) Mana Pass
(C) Zojila Pass
(D) Nathula Pass.

132. Which of the following is the Standard Meridian of India?

(A) 60°30´ E
(B) 75°30´ E
(C) 90°30´ E
(D) 82°30´ E

133. Which of the following states are not crossed by Tropic of Cancer?

(A) Rajasthan
(B) Odisha
(C) Chhatisgarh
(D) Tripura.

134. Kharif crops are harvested in?

(A) Between February and March
(B) Between March and April
(C) Between July and August
(D) Between September and October.

135. Laterite soil is developed in area with ....

(A) Low temperature and Low Rainfall
(B) High temperature and Low Rainfall
(C) Low temperature and Heavy Rainfall
(D) High temperature and Heavy Rainfall.

136. According to .... "Social Science aims at providing students essential knowledge, skills and attitude necessary for self-development also for becoming an effective and contributing member of society."

(A) Secondary Education Commission (1952-53)
(B) National Curriculam Framework for School Education (2000)
(C) National Policy of Education (1986)
(D) University Education Commission (1948-49).

137. Which of the following is not included in cognitive domain of Bloom's Taxonomy of Educational objectives?

(A) Knowledge
(B) Analysis
(C) Synthesis
(D) Responding.

Adda247 GET IT ON Google Play

138. ਇਨਕਵਾਇਰੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਮਾਡਲ ਦਾ ਵਿਕਾਸ .... ਨੇ ਕੀਤਾ।

(A) ਜੈਰੋਮ ਬਰੂਨਰ (1979)
(B) ਰਿਚਰਡ ਸਚਮੈਨ (1962)
(C) ਸੁਜੈਨ ਐਸ. ਐਲਿਸ (1979)
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

139. .... ਨੇ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ-ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਨੁਭਵ (Enactive) ਚਿੱਤਰ ਅਨੁਭਵ (Iconic) ਅਤੇ ਸੰਕੇਤਕ ਅਨੁਭਵ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਮੂਰਤ ਅਨੁਭਵ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(A) ਐਡਗਰ ਡੇਲ (1946)
(B) ਮੋਫੱਤ (1950)
(C) ਜੌਹਨ ਐਡਮਸ (1910)
(D) ਮੋਲੈਂਡਾ (2003)

140. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣਨ ਕਿਹੜੀ ਯੋਗਤਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(A) ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬੀ. ਏ.
(B) ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਬੀ. ਐਡ.
(C) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਧਿਆਪਕ ਯੋਗਤਾ ਟੈਸਟ (PSTET)
(D) ਐਮ. ਏ.

141. ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਧਿਆਪਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟੇਡ ਟੀਚਿੰਗ ਏਡ .... ਹੈ।

(A) ਫਿਲਮਾਂ
(B) ਫਿਲਮ ਸਟਰਿਪ
(C) ਸਲਾਈਡ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

142. ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਸੰਗਠਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ:

(A) ਸੰਕੇਂਦਰਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ
(B) ਸਤਹੀ ਪਹੁੰਚ
(C) ਸਹਿਕਾਰੀ ਪਹੁੰਚ
(D) ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹੁੰਚ

143. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਟੀਚਿੰਗ-ਏਡ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ?

(A) ਬੁਲੇਟਨ ਬੋਰਡ
(B) ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ
(C) ਕੰਪਿਊਟਰ
(D) ਮਾਡਲ

144. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਆਪਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ (Maxim) ਹੈ?

(A) ਅਮੂਰਤ ਤੋਂ ਮੂਰਤ (Abstract to concrete)
(B) ਖਾਸ ਤੋਂ ਆਮ (Particular to General)
(C) ਅਗਿਆਤ ਤੋਂ ਗਿਆਤ (Unknown to known)
(D) ਔਖੇ ਤੋਂ ਸੌਖੇ ਵੱਲ (Complex to simple)

Adda247

Adda247 GET IT ON Google Play

138. Inquiry training model was developed by ....

(A) Jerome Bruner (1979)
(B) Richard Suchman (1962)
(C) Susan S. Ellis (1979)
(D) None of the above.

139. .... classified the learning experience in three forms including direct experience (Enactive), Pictorial experience (Iconic) and symbolic experience which are termed as highly abstract experience.

(A) Edger Dale (1946)
(B) Moffatt (1950)
(C) Johan Adams (1910)
(D) Molenda (2003).

140. What is not essential academic/professional qualification required for being a Social Studies teacher in Punjab?

(A) B.A. with relevant subjects
(B) B.Ed. with relevant pedagogy subject
(C) Punjab State Teacher Eligibility Test (PSTET)
(D) M.A.

141. Projected teaching aids for teaching social science are

(A) Films
(B) Film strips
(C) Slides
(D) All the above.

142. Which of the following is not the approach of organizing curriculum of Social Science?

(A) Concentric approach
(B) Topical approach
(C) Cooperative learning approach
(D) Chronological approach.

143. Which of the following is the traditional and most frequently used teaching aid?

(A) Bulletin Board
(B) Black Board
(C) Computer
(D) Models.

144. Which of the following is maxim of teaching social studies?

(A) Abstract to concrete
(B) Particular to general
(C) Unknown to known
(D) Complex to simple.

Adda247

145. ਕਿਹੜੀ ਸੰਸਥਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਕਸਤ ਕਰਦੀ ਹੈ?

(A) ਯੂ. ਜੀ. ਸੀ.
(B) ਐਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਈ.
(C) ਐਨ. ਸੀ. ਈ. ਆਰ. ਟੀ.
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

146. ਮਾਈਕਰੋ ਟੀਚਿੰਗ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(A) ਇਹ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿਖਲਾਈ ਤਕਨੀਕ ਹੈ।
(B) ਜਮਾਤ ਦੇ ਆਕਾਰ ਨੂੰ 5-7 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤਕ ਸੀਮਤ ਕਰਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
(C) ਸਾਧਾਰਨ ਕੌਸ਼ਲਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖਾਸ ਕੌਸ਼ਲਾਂ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
(D) ਇਹ ਸਧਾਰਨ ਜਮਾਤ ਅਧਿਆਪਨ ਤਕਨੀਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਲੋਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

147. ਵਿਵਾਦਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜਾਉਨ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਅਧਿਆਪਨ ਵਿਧੀ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁੱਕਵੀਂ ਹੈ?

(A) ਲੈਕਚਰ ਵਿਧੀ
(B) ਸਰੋਤ ਵਿਧੀ
(C) ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਵਿਧੀ
(D) ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵਿਧੀ

148. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ICT ਆਧਾਰਤ ਟੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(A) ਡਿਜੀਟਲ ਬੋਰਡ
(B) ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ (e-books)
(C) ਚੁੰਬਕੀ ਬੋਰਡ
(D) ਪਾਵਰ-ਪੁਆਂਇਟ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ

149. ਪਾਠ-ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਹਰਬਰਟੀਅਨ ਸਟੈਪਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰਤੀਬ ਵਿਚ ਲਿਖੋ-

I. ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧ
II. ਜਨਰਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ (ਸਧਾਰਨੀਕਰਨ)
III. ਜਾਣ ਪਛਾਣ
IV. ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ (ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ)
V. ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ
VI. ਦੁਹਰਾਈ

(A) III, V, I, VI, II, IV
(B) III, V, I, II, IV, VI
(C) I, II, III, IV, VI, V
(D) I, V, VI, II, IV, III

150. 'ਐਕਸ਼ਨ ਰਿਸਰਚ' (ਕਾਰਵਾਈ ਖੋਜ) ਦਾ ਪਿਤਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(A) ਕੁਰਤ ਲੇਵਿਨ
(B) ਦਵਾਈਤ ਏਲੀਅਨ
(C) ਐਰਿਕ ਟਰਿਸਟ
(D) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

Adda247
GET IT ON Google Play

145. Which of the following bodies develop Social Science text book for Indian School Students?

(A) UGC
(B) NCTE
(C) NCERT
(D) None of the above.

146. What among the following is not *true* about Micro teachings?

(A) It is a teacher training technique
(B) The environment is controlled by reducing class size to 5-7 students
(C) Stress is laid upon specific skills instead of general skills
(D) It is a normal class room teaching which is used by school teachers.

147. Which of the following methods of teaching is most appropriate for teaching controversial topics?

(A) Lecture method
(B) Source method
(C) Discussion method
(D) Project method.

148. Which of the following is not ICT based tool?

(A) Digital board
(B) e-books
(C) Magnetic board
(D) PowerPoint Presentation.

149. Arrange the Herbartian steps of lesson plan in proper sequence :

I. Association
II. Generalization
III. Introduction
IV. Application
V. Presentation
VI. Recapitulation

(A) III, V, I, VI, II, IV
(B) III, V, I, II, IV, VI
(C) I, II, III, IV, VI, V
(D) I, V, VI, II, IV, III.

150. Who is known as the father of Action Research?

(A) Kurt Lewin
(B) Dwight Alien
(C) Eric Trist
(D) None of the above.

Adda247